

ARREGGEL

SZERKESZTŐSÉG:
VI. KER., NAGY JÁNOS-UTCA 1. SZÁM

KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., RÖKK SZILÁRD-UTCA 19.

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 7200 kor. Egyes szám ára Ausztriában 2000 osztrák kor. Jugoszláviában 4 dinár

TELEFON: SZERKESZTŐSÉG: 65-53, KIADÓHIVATAL: JOZS. 34-42. VÁSÁRNAP ESTÉTŐL REGGELIG: JOZS. 9-66

II. évfolyam

Budapest, 1923 november 26.

48. szám

A kölcsön kedvező kilátásai

20 millió fontra számítanak

London, november 24.

(A Reggel alkalmi tudósítójának távirata.) A magyar kölcsön ügye nemesak kedvezően áll, hanem kilátás van arra, hogy

a kért maximális összeget, vagyis 20 millió font sterlinget fognak följárni.

További értesülésem, hogy a kisérték nagyon előékenyen viselkedik és nem támaszt nehézségeket.

A kölcsön első részletét folyósításának londoni nagybank-körök két és fél, három hónap múlva várják. Kállay pénzügyminiszter nemesak a Népszövetség albizottságának tagjaival, hanem az angol közgazdasági élet vezetőivel is tárgyal és

a kölcsön elhelyezése az angol pénzpiacon bizosítottak látszik.

E héten megalakul az ellenzéki Kossuth-párt

A Reformpárt feloszlik és tagjai néhány pártonkivüli és más frakcióhoz tartozó képviselőkkel a Kossuth-pártban egyesülnek

(A Reggel tudósítójától.) Az ellenzék pártjaiban bizonyos bagyvadtság észlelhető. A sokféle frakcióra szétterjedt polgári ellenzék tagjai már hosszabb idő óta bizalmas tárgyalásokat folytattak, amelyekben egy tömör, egészséges új pártalakulás lehetőségét vitatták meg.

Giesswein Sándornak, a reformpárt elnökeinek elhalálása már sürgősen aktuálissá tette az így elarvult reformpárt számára, hogy kereteit kibővítvén, megvalósítsa a régóta húzódozó új pártalakulást.

Az elmúlt héten — amint A Reggel munkatársai föltétlenül megbízható forrásból értesül — befejeződtek az új párt megalakítását célzó előzetes megbeszélések, amelyekben a reformpárt vezetőin kívül a pártonkivüliek csoportjának több tagja vett részt.

Ez utóbbi csoport tudvalevően az elmúlt héten feloszlott.

Az új polgári ellenzéki párt neve Kossuth-párt lesz.

Tagjai között lesznek Horváth Zoltán, Rainprecht Antal, Hegymegi-Kiss Pál és több reformpártbeli képviselő kivül a pártonkivüliek közül a többi között Szakács Andor és Lakó Imre.

Rassay Károly egyelőre nem csatlakozott az új pártba, bár vele is beható tanácskozást folytattak.

Eddig azonban nem történt meggyezés az új párt és Rassay között és a pártvezetés dolgában egyáltalán nincs döntés. A Kossuth-párt e hét közepén már hivatalosan is kimondja megalakulását, amit a nemzetgyűlésen még e hét végén be fognak jelenteni.

Bethlen miniszterelnök hazaérkezett

(A Reggel tudósítójától.) Gróf Bethlen István miniszterelnök, aki tudvalevően esütőfőként este elutazott a fővárosból és két napig a Balaton vidékén vadászott, ma délután visszaérkezett Budapestre. A miniszterelnök megérkezése után referáltatott magának a távollétében történetekről és átvette hivatala vezetését.

Az angol külügyminiszter főnn akarja tartani az angol-francia szövetséget

London, november 25.

Mac Neill külügyi államtitkár Canterburyban tartott beszédében szembehelyezkedett Lloyd Georgenak Franciaország elleni támadásaival és kijelentette, hogy a Franciaországgal való szövetség sértetlen fentartásáért mindent el fog követni.

Moszkvában tömegesen letartóztatják a lengyel állampolgárokat

Lengyelelles tüntetések Oroszországban

Lemberg, november 25.

A „Gazetta Lwowska” moszkvai jelentése szerint a szovjetkormány a lengyel-orosz tárgyalások meghusulását kiadott hivatalos jelentése a lengyelelles tüntetések egész sorát idézte elő. November 18-án Moszkvában lengyelelles tüntetés volt.

Egyidejűleg valamennyi vegyes lengyel-orosz bizottság munkáját félbeszakították s lengyel állampolgárok és optások nagy tömegét tartóztatták le.

A külügyi népbiztosság átiratot intézett a moszkvai lengyel képviselőhöz s a lengyel viszályleptető bizottság címerének eltávolítását követelte.

Mit szólsz hozzá, polgártárs

Hóval jött a tél azelőtt is, fehér takaró terült erre a városra husz centiméternél vastagabb is gyakorta, de husz centiméternél vastagabb sár, lucok, csata, ez a legujabb kor vívmánya Pesten. Azelőtt, abban az átkos korban, amelyet Csilléry atyánk oly fogászi tökéletességgel bélyegzett meg a jubileum alkalmából, a régi emberek idejében ilyenkor gépek siettek az utcára, munkások vonultak föl csapatostól, lapáttal és seprővel, szekereket vonszoltak elő rejtekükből és mindenfelől annak jelei mutatkoztak, hogy a hóesést, amely télen bekövetkezik, nem tartották egy destruktív aknamunka következményének, hanem elkészülve várták, mint valamit, ami magától értetődik. Egy fél óra alatt tiszta volt a város, még a háboru utolsó, terhes éveiben is, valószínűen azért, mert a bűnös múlt emberei ilyen szemfényvesztéssel, európai köztisztasággal, közlekedéssel, építéssel, szociális intézményekkel és más nyugati farle-fanecsal igyekeztek figyelmünket végzetes machinációiktól elterelni. Egy ideig sikerült is ez a pokoli ravaszság s a megújulás hajnaláig nem jutott eszébe a félrevezetett közönségnek, hogy igazi atyáit reklamálja. Csilléry egész megváltó zsenijét a foghuzásban élte ki, Wolff talán nem is tudta magáról, hogy annak idején Árpáddal jött be a vereckei szoroson és Zilahy Kiss a forradalmat köszöntve, keserű ihletében mintegy megérezvén, hogy egykor ez lesz erkölcsi bázisa, ha a zsidó tanítók és igazgatók bűneit ostorozni küldi majd Hadur. Igen, ez a csata, amelybe cipőd beleragad, amelyben némely mellékutcákban bokáig dagasztasz, ez jelképezi az ősi erkölcsi és midőn a körut egyik partjáról a másikra gázolsz s nem tapasztalsz többé különbséget a mezőberényi külső részek és a főváros kulturája között, ismerd meg ebben a tényben a szeretetnek, Csilléry keresztényi szellemének, Wolff törzsökös magyarságának azt a kiegyenlítő erejét, amely a vidék és a főváros minden ellentétét megszüntette. Ez az igazi magyarság, nem azoké, akik Mezőberényt akarták Pesthez formálni, ez az igazi, amely Mezőberény ősi csatakájával frissíti föl e destruktált város szibarita erkölcsét s a kendőzetlen utcák spártai lucokjában fűrésztvén bokádat, gondold atyáidra tisztelettel, akik a cicomát romantlan természetességgel és az utcasöpést a lelkek wolffi megtisztulásával tudták helyettesíteni. Valóban, ez a helyes út, mely a fővárost összekapcsolja a vidékkel, ez az a termékeny eszme, mely Budapestet végre egybe teszi Kutya bagossal. A pesti utca romantlan, keresztényi alázatossága, a békén és bölésen tört csata, amely folygülemlik s amelyet okos belenyugvással nem bolygatnak, ez a magától elintéződő pesti köztisztaság egyttal jelképezi az egész város vezetését is.

Németországban meghiusult a koalíciós kormányalakítás terve

Albert volt minisztert bízták meg a kormányalakítással

Berlin, november 25.

Mintán Kardorff birodalmi gyűlési képviselőnek az a kísérlete, hogy megalakítsa a polgári pártok kormányát, tegnap meghiusult, a birodalmi elnök ma Jarres, Brauns és Gessler birodalmi miniszterekkel beszélt meg a kormányalakítás kérdését. A megbeszélések arra az eredményre vezettek, hogy

ezidő szerint koalíciós kormány alakítása semmi sikerrel nem bízták.

A birodalmi elnök ezért ma délután Albert volt birodalmi miniszterhez intézett felszólítást, alakítson kormányt bevált férfiakból, akik késznek személyes és pártpolitikai tekintetek mellőzésével egész erejüket Németország élet-szükségleteiért munkába vetni. Albert a kormányalakításra való megbízást elváltta.

Látogatás Rákosi Jenőnél a szemészeti klinikán

Jobb szemén szaruhártyagyulladás támadt

Állapota mára megjavult

(A Reggel tudósítójától.) Rákosi Jenőt, aki a múlt héten töltötte be nyolcvanegyedik életévét, több mint egy hete a Mária-utcai szem-klinikán ápolják. Hetek óta ugyanis súlyos szemgyulladásban szenved a magyar újságíró fedelme, Rákosi Jenő, amint ismeretes, bal szemén már évek óta nem lát. A betegség most jobb szemét támadta meg. Rákosi Jenő jobb szeme igen érzékeny, mert hiszen állandóan sokat olvasott az utóbbi esztendőben is. Naponta számos cikket írt, mindent sajátkezűleg, sohasem diktált. Körülbelül három héttel ezelőtt érzett első ízben szemfájdalmat. Sopronban, ahol a tiszteletére rendezett ünnepélyen vett részt, mondotta először kísérőinek, hogy fáj a szeme. Később azonban nem vette figyelembe a fájdalmat. Egész életében mindig arra igyekezett, hogy minél kevesebb dolga legyen orvossal. Nem szólt tehát senkinek, hogy a szeme meg mindig fáj. Tovább végezte munkáját, naponta bejárt a szerkesztőségbe, megírta cikkeit. Két héttel ezelőtt, szerdán, azóta ismét panaszokodott, hogy fáj a szeme, ajánlották, hogy orvoshoz forduljon, ő azonban nem hallgatott környezetére. Este annak ellenére, hogy rosszul érezte már magát, elment a Terézvárosi Polgári Körbe, ahol vacsorát rendeztek a tiszteletére. Részvett a társasvacsorán is és ez súlyosan befolyásolta állapotát. Gyulladásos szemét ugyanis erősen kímálta az étterem sűrű szivar- és cigarettafüstje. Rákosi azonban nem engedett. Bár most már a szemén is látszott a gyulladás, csütörtökön délelőtt mégis elment Hubay Jenő „Karenin Anna” dalmüvének főpróbájára. A főpróbán azonban már annyira fáj a szeme, hogy kénytelen volt fekete szemüveget felvenni. Nem bírta el a színpadi világítás fényét. Még ekkor sem fordult orvoshoz. Csak szombatán, amikor az egész szemét elborította a gyulladás és nem látott már, telefonáltatott Gross Emil tanárért. Gross Emil megvizsgálta Jénőt a „Budapesti Hírlap” szerkesztőségében és kijelentette, hogy véleménye szerint, amint az már így első vizsgálatra megállapítható, nincs súlyosabb esetről szó, nagy megerősítéstől a szem kötőhártyája gyulladást kapott. Hétfőn a klinikán újból, most már alaposan, megvizsgálta Gross Emil Rákosi Jenőt és megállapította, hogy

szembaja súlyosabb természetű, mert a kötőhártyagyulladás annyira elhatárolódott már, hogy a szaruhártyát is megtámadta.

Azonnal kezelés alá vették Rákosi Jenőt és Gross professzor azt javasolta, hogy maradjon bent a klinikán. Rákosi azonban nem volt hajlandó még most sem elhagyni a „Budapesti Hírlap” szerkesztői asztalát, nem akarta letenni kezéből a tollat, tovább dolgozott. Szerdán azonban már annyira fáj a szeme, hogy Gross Emilnek azt mondta:

— Ha te kíváncsi vagy bemegyek a klinikára! Csütörtökön reggel be is ment a klinikára. A leg gondosabb ápolás alá vették. A gondos kezelés eredményes, mert Rákosi Jenő ma már sokkal jobban van. Bent él a klinikán, reggel 10 óra felé ebédel. Gross professzor már várja, vizsik be a kötözőbe és megkezdődik a kezelés. Három nap óta lépéssel ecsetelik a szemét, ez a kezelés természetesen nagyon fájdalmas. Rákosi Jenő közvetlenül az ecsetelés után elalszik a fájdalomtól. Délben fölkel. Ameddig szép idő volt, kint üldögélt a klinika terraszán, barátja s hűséges titkára, dr. Schiller, a „Budapesti Hírlap” egyik szerkesztőjének társaságában. Amióta bent van a klinikán, egyszer-vezérekkel is írt, nem tudott munka nélkül megpihenni, de amikor befejezte cikkét, panaszokodott, hogy nem tudja koncentrálni gondolatait, mert jobb arcafele és feje erősen fáj. Délután lesétál a könyvtartóterembe, üldögél, elbeszélget és bősiesen türi betegségének kincsait. A lépéscsetelések szerencsére eredményesek és minden remény meg van arra, hogy Rákosi Jenő rövidesen visszanyeri szemévilágát, ismét dolgozhasson. Természetesen a sokféle kezelési mód, a betegség fájdalma erősen megviselte Rákosit.

Ma délelőtt fölkerestem Rákosi Jenőt. A Mária-utcai klinika első emeletén szép, nagy tágas szobában tölti betegségének napjait. Az ablakon zöld függöny. A nappali világosság homályosan ütődik át a függönyön. Rákosi Jenő fekszik a díványon, alszik. Nemrég ecsetelték szemét, most elaludt, kipihen a fájdalom kezelését. Teljesen föl van öltözve, kék ruha van rajta, nyakkendőben, gallérral fekszik a kereveten, ha az ember az arcát nézi, nem is veszi észre, hogy beteg. Titkára és az ápolónő ma nagyon jókedvűek, örülnek annak, hogy

Rákosi Jenő állapota erősen megjavult.

Régebben zavarta a beteg szemét, ha elhúzták a betegszoba ablakának zöld függönyét, ma azonban már a gondos kezelés folytán nem fáj szemének, amikor felvonták a zöld függönnyt és beözönlött a világosság. Ma délben báró Korányi Sándor orvosprofesszor is meg látogatta Rákosi Jenőt, megvizsgálta a beteg közérzetét és megállapította, hogy nincs ok aggodalomra, szervezete erős és nem szenved még súlyosabb szembetegséget. Gross Emil professzor is reméli, hogy egy hét múlva már visszatérhet Rákosi Jenő budai lakásába és két-három hét múlva tovább folytathatja majd munkáját. Egyideig ugyan még alig fog látni, de ha elmúltak a kezelés fájdalmai, úgy diktálhatja majd cikkeit, elmondhatja véleményét, kritikáját. Újból hallathatja szavát, a legsúlyosabb magyar szót.

Korda Tibor.

Klebensberg szerdán válaszol Rakovszky István támadására

A kultuszminiszter nyilatkozata

(A Reggel tudósítójától.) Az elmúlt szerdán, amint ismeretes, Rakovszky István föltűnően éleshangú interpellációt intézett gróf Klebensberg Kunó kultuszminiszterhez seregének, ifj. Kovács Gyulának, főigazgatója való kinevezése miatt. A kultuszminiszter Rakovszky István sörtőhangú interpellációja miatt lovagias uton kért elégtételt, ami után az ügyet jogszöveggel, békésen elintézték. A lovagias elintézés természetesen nem jelentheti együtt az ügy parlamentáris elintézését is. A Reggel munkatársa ebben az ügyben kérdést intézett

gróf Klebensberg Kunó kultuszminiszterhez, aki a következőket mondotta:

Rakovszky István támadására még ezen a héten megadom a választ. Előreláthatóan már szerdán alkalmat fogok találni arra, hogy Rakovszky interpellációjára válaszoljak. Már a keddi ülésen módját fogom ejteni, hogy ezt a Háznak természetesen bejelentsem.

Elsner's

NOBILITÄT NAGYARUHÁZAI

Főtelek: Koronaherceg u. 10
Előtek: IV. Galin-tér
VII. Rákóczi-ut 32
II. Fő-utca 52

Karácsonyi áraival fölülmul mindenkit!

Ruhaszelyem, schottisch, 50 cm.	15.000 K
Japonszelyem, 60 cm.	19.000 K
Bouretteszelyem, törökös, 100 cm.	27.000 K
Crépe soire, mintás, 100 cm.	32.000 K
Foulardszelyem, mintás, 90 cm.	38.000 K
Crépe de Chine, mintás, 100 cm.	58.000 K
Mosodélén, 80 cm.	8.500 K
Grenadin l. millieur, 80 cm.	15.000 K
Gabardin kelme, 100 cm.	21.000 K
Gyapjuszövet, 100 cm.	25.000 K
Gyapjuvelour, 130 cm.	48.000 K
Férfi gyapju dublészövet, 140 cm.	60.000 K
Bretontüll, függönyre, 100 cm.	8.800 K
Bretontüll, ecrü, függönyre, 300 cm.	45.000 K
Függönyetamin, aszuros és kockás, 150 cm.	25.000 K
Francia butorszövet, 80 cm.	14.000 K
Gobelin butorszövet, 125 cm.	80.000 K

Nagy választékban szalag, csipke nagy maradékvásár!

MOZGÓKÉP-OTTHON

szenzációs műsora:

Az ifju Medardus

Schnitzler regénye, 8 főlvonásban

A kilométerkirály

Amerika legkiválóbb különlegessége, 5 főlvonásban, a Mozgóképek-otthon monopóliuma, Angol hirdó

Előadások; 4, 6, 8 és 10 órákor

Teaestélyének sikerét

Lipton's tea

biztosítja!

Eredeti csomagolásban kapható

Tea- és kávénagyáruház

Vámos Gyula

Budapest VI. Teréz-körút 7. Telefon 25-27

Zsuffa István és Társai

angol gyapjuszövetek áruháza
Budapest IV, Váci-utca 25. sz.

Telefon 14-73

Karácsonyi ajándéku igen alkalmas plaidok (sálkendők), uti-, kocsis- és autótakarók nagy választékban.

Karácsonyi eladásunk megkezdődött!

Szöveteink közismerten legelsőrendű minőségéről, páratlanul álló nagy választékunkról, áraink példátlan olcsóságáról

a legdivaríasabb kiszolgálásunk mellett győződh meg mindenki vételkénysszer nélkül. Ez alkalomra összeállított kirakataink bő tájékoztatást nyújtanak.

Prónay Pál és a királypuccs

Prónay felelősségre vonja azokat, akik a királypuccs idején „Ocskay brigadéros“-nak nevezték el

(A Reggel tudósítójától.) A katonai büntetőhatóságokat sokfelé elágazó és fölöttébb érdekes jogeset foglalkoztatja, amelynek számai a nyugatmagyarországi fölkelés és a két esztendővel ezelőtt lezajlott utolsó királylátogatás eseményeire fűződnek.

Különösebb érdekessége ez ügyeknek, hogy panaszosként Prónay Pál átmeneti viszonyban lévő alezredes szerepel, aki különböző büntetelmények címén tett följelentést olyan tisztek ellen, akik a nyugatmagyarországi fölkelésben résztvettek és egyébként is az ugynevezett Prónay-féle zászlóaljban teljesítettek korábban is szolgálatot.

Ismeretes, hogy a nyugatmagyarországi fölkelést, mint katonai fővezér, Prónay alezredes vezette. Az is tudott dolog, hogy Prónay annak idején az elszakításra ítelt nyugatmagyarországi területen kikiáltotta a különálló *Lajtabánságot* és úgy tervezték, hogy ez az új államalakulat külön szuverénitást teremtsen a maga számára. A hazafias fölbuzdulásból eredő fölkelést azonban a megkötött velencei egyezmény folytán hirtelen le kellett szerezni. Ranzenberger Jenő vezérkari őrnagy vitte a magyar kormány fölszólítását Prónayhoz Nyugatmagyarországra és közölte azt a rendelkezést, hogy a fölkelés azonnal beszüntetendő és a csapatok visszahozandók, mert Nyugatmagyarországot mégis csak ki kell üríteni. Prónay alezredesnek fájta ez a kudarc és elkeseredettségét még fokozta, hogy

a saját tisztii állományában különböző sutaságokról, pletykákról és gyanúsításokról hallott.

Olyanféle értesüléseket szerzett, mintha Ranzenberger őrnagy és az ő lelkes tisztjei elpártoltak volna tőle. Ugyanerre az időre esett ugyanis az utolsó királylátogatás. Prónaynak besüggött, hogy Ranzenberger őrnagy ezt a kijelentést tette róla:

— Pali bácsi karlista felcségenek rábeszélése folytán vonakodik hazajönni, hogy a királypuccs ügyében a nemzeti hadsereg segítségére legyen.

Prónay hallotta azt is, hogy a tisztjei is ilyenféle kijelentéseket tettek, sőt karlista érzelmét azzal kolportálták, hogy Sopronban kézesókkal járult a király elé. Ocskay brigadérosnak kezdtek titulálni a szállongó hírek szerint. Prónay alezredes rögtön tisztii értekezletet hívott össze és mindegyik bajtársát fölszólította, mi igaz a kőszai hírekből, van-e valaki, aki kifogásolnivalót talál az ő magatartásában, van-e valaki, aki kivételalót talál viselkedésében.

Egyetlen tiszt sem jelentkezett.

Jötték azonban később újabb hírek és már konkrét formában, amelyek úgy szóltak, hogy Ranzenberger őrnagy a kijelentését *Czifrusz Ferenc, Czifrusz Ödön, Kudar Lajos, vitéz Molnár Endre, Lachovics László, Incédi Agoston és Kass László* Prónay-tisztek is hangoztatták, sőt ezek az urak voltak azok, akik

Ocskay brigadéros megjelöléssel és a király kézesókjelentéseivel tarkították előadásukat.

Prónay valamennyit provokáltatta, de a lovagias eljárás során a kihívott tisztek mind úgy nyilatkoztak, hogy a nekik imputált kijelentéseket nem használták. A lovagias eljárás befejezése után Prónay alezredes a csendőrvégzésben külön följelentést tett a tisztek ellen, a katonai büntetőtörvénykönyv 516. szakaszába ütköző tisztek közötti becsületsértés büntette címén. Az eljárás során Ranzenberger Jenő őrnagy kijelentette, hogy a valamástélt megtagadja. Utóbb azonban mégis nyilatkozott, mégpedig aképen, hogy ha használta volna a terhére rótt kijelentéseket, úgy azt bizonyára alappal tette. Hangsúlyozta, hogy mindezek ellenére, Prónay Pálnak mindenkor jó embere volt. Ennek igazolására fölmutatott egy Hughes-táviratot, amelynek szövegében annak idején azt írta, hogy

„Prónay ingadozását nem tekintem lázadásnak, hanem azon befolyás eredményének, amelyet felesége és annak karlista barátai gyakorolnak reá“.

A vegyes dandár parancsnoka Ranzenberger őrnagy ellen nemrégiben megszüntette az eljárást, azzal az indoklással, hogy noha az őrnagy megtette az inkriminált nyilatkozatot, de ezeket a kifejezéseket politikai indokból és politikai jelleggel használta, tehát ilyen körülmények között büntető eljárás tárgyát nem képezheti. A csendőrség vezető ügyésze viszont a többi tiszt ellen vádat emelt becsületsértés címen. Prónay alezredes a Ranzenberger-féle ügyben hozott határozattal nem elégedett meg, hanem megbizta dr. Darvay János ügyvéd, tartalékos százados hadbíró, hogy a vegyes dandár parancsnokának döntését jogorvoslattal támadja meg. Dr. Darvay János már benyújtotta a fölfolyamodását, amelyben kifejti, hogy elkövetett büntetelményt nem menthet az, hogy politikai indokból követték el és megtámadja a parancsnoki döntést azon az alapon is, mert az figyelmen kívül hagyta a Hughes-távirat tartalmát, amely lényegében ugyancsak becsületsértés Prónay sérelmére.

Papp Elek, az Állami Jegyintézet új elnöke a Jegyintézet hitelpolitikájáról és a tőzsdéről

(A Reggel tudósítójától.) Ez év augusztus havában mondott le az Állami Jegyintézet elnöki tisztségéről Popovics Sándor és azóta betöltetlen ez a rendkívül fontos közgazdasági pozíció. A Jegyintézet ügyeit már július óta, amikor Popovics szabadságra ment, Papp Elek, az intézet alelnöke vezeti. Közben nagyon gyakran fölmerült egy-egy név, amelyet a Jegyintézet elnöki állásának betöltésével kapcsolatban emlegettek. A döntés mindeközbe késelt. Most végre a vasárnapi lapok azt az állítólag jó forrásból származó értesüléseket közölték, hogy

a minisztertanács a Jegyintézet elnökevé Papp Elek ügyvezető alelnököt jelölte, akinek kinevezése már befejezett érv.

A Reggel munkatársa utánajárt a híreknek és föltétlenül megbízható forrásból azt az információt szerezte, hogy

Papp Eleknek a Jegyintézet elnökevé való kinevezése valóban már a legközelebbi napokban megtörténik.

A Jegyintézet leendő elnökét vasárnap délelőtt fölkereste A Reggel munkatársa. Papp Elek a következőkben válaszolt a hozzá intézett kérdéseinkre:

— Én a magam részéről még nem nyilatkozhatom a Jegyintézet elnökevé leendő kinevezéséről. Lehetetlennek tartom, hogy a pénzügyi minisztertanács foglalkozhatott volna a kérdéssel, amennyiben

a miniszterelnök ur csütörtökön este, tudtommal, elutazott és csak vasárnap tér vissza a fővárosba.

Különben sem volna ildomos részemről nyilatkozni egy kinevezésről, amelyben a legfelsőbb fórum, a kormányzó, még nem döntött.

Ezután a Jegyintézet követendő hitelpolitikájára — mint az intézettel kapcsolatos legégetőbb problémára — vonatkozóan kérdeztük Papp Elek véleményét.

— Az Állami Jegyintézet nem követ önálló politikát — válaszolt az ügyvezető alelnök —, hanem szigorúan a törvény által megszabott keretek között dolgozik. Legfőbb célunk, hogy minden legális hiteligényt kielégítsünk. A Jegyintézet ma eléggé széles keretek között bonyolítja le a kereskedelmi hitel kielégítésének műveleteit, azonban

a legszigorubbán ellenőrizzük, hogy a hitel jogos, legális célokra fordítható.

Ezután a hitelvalorizáció kérdéséről nyilatkozott az ügyvezető alelnök:

— A valorizáció követelése — mondotta — bizonyos tekintetben jogosult, amennyiben a a romló valuta következményeit e nélkül kizáróan a hitelező kénytelen viselni, míg az adós jól jár. Azonban minden romló valutájú országban így van ez és mégsem lehet ellene — valorizációval védekezni.

Egyedül és kizáróan a valuta stabilizációjának keresztülvitelével lehet a kérdést megoldani, mert akkor azután teljesen megoldható a valorizáció.

En remélem, hogy a külföldi kölcsön segítségével ezt a stabilizációt el tudjuk érni és akkor a valorizáció szükségessége magától elesik. A kölcsön folytán az államkincstár is meg-

szűnik igénybe venni a Jegyintézetet, amint az eddig helenként — természetesen fűdőzetlenül — történt.

A mezőgazdasági hitel kérdéséről Papp Elek a következőket mondotta:

— A Jegyintézet fölfogása szerint a mezőgazdasági hitel alapja a mostani viszonyok között megszünt.

A Jegyintézetnek ugyanis nem lehet föladata, hogy hosszú lejáratú agrárhitelket adjon. Tavasszal egészen más volt a helyzet, mert akkor volt értelme annak, hogy a mezőgazdaságot az aratásig hitellel segítsük, amikor is a termelés értékesítésével a gazda, illetve a birtokos a kapott hitelt visszafizethette. Eppen ezért nem tartom valószínűnek, hogy sikerrel járjon az a mozgalom, amely a Jegyintézet által nyújtandó mezőgazdasági hitelek kiterjesztését célozza. A kormány ezt a kérdést, értesülésem szerint, úgy ohajtja megoldani, hogy

a mezőgazdasági kamarák székhelyén szövetkezeti alapon létesít hitelnyújtó szervezeteket.

ami annál könnyebben lehetséges, mert akkor maga a gazdaközönség teremti elő a hitelekhez szükséges összegeket részjegyek jegyzése által.

Ezután a mai tőzsdei helyzetre terelődött a beszélgetés.

— A lanyhaság legfőbb okát a sorozatos alaptőkeemelések folytán hekövetkezett részvényszaporulatban látom

— mondotta Papp Elek. A közönség el van halmozva papirokkal és ez a körülmény okozza a gyakran lefelé irányuló tendenciát. A Jegyintézetet egyébként nem érdekli a tőzsde, amennyiben mi tőzsdei üzletekkel nem foglalkozunk. Annyit azonban mondhatok, hogy nem tartom valószínűnek, hogy pénzsűkő okozza a tőzsdei lanyhaságot.

Pénzsűkéről ugyanis ma egyáltalában nem lehet beszélni.

RÁCZ DÁNIEL

cégnél

Kigyó-utca 2

karácsonyi occasio
eladás már folyamatban van.

Eladásra kerülnek:

délutáni és estélyi toilettek,
costümök, köpcnyek, szőrme-
és bőrkabátok.

WEISZFELD VILMOS

cipésmester, VI, Teréz-körut 26, Otthon-mozgó mellett.

férfi- és női cipők különlegességek

Női kivágott cipők K 180.000

Cimre tessék figyelni!

Alapított 1900

MEGKEZDÖDÖTT A
KARÁCSONYI
OCCASIO
A
„VOGUE“
NŐI DIVATHAZBAN
IV. KER., VÁCI-UTCA 27. SZAM
PIARISTA-ÉPÜLET

HIREK

Levél

a költőről és a mecénásról

— Iria Krúdy Gyula —

— Magyar költők mecénásait, barátom, nem szokták mostanában emlegetni. Ezek az adresseszek hétpesét alatt őriztetnek és talán jobb is, hogy titokban maradnak a kezek, amelyek néha napján kinyulnak a balsorsos magyar költők felé, mert hiszen küszöbön van az az idő, amikor a valóban tehetséges költők többé nem élhetnek meg az öngerejükből, hanem szükségük lesz ezekre a jótékony támogatásokra. Minek kopasszák meg ezeket a kezeket az ügy-nökök és áthírlapírók, akik mindig az első sorban tolonganak, ha valahol kinyitnak egy ajtót? Minek záruljon el undorral a jószágra és pártfogásra hangolódott szív az utálatos koldusok és erceitlen kéregelők serege láttára, amely sáskahadtól most hemzseg Budapest? Csak maradjon ltkon a név, amely nobilesabb, semhogy újságba kiírják; csak halban tudják a címet, ahol tán még található valaki, akinek kedve van e rozoga szerű irodalomhoz.

— Kisváros vagyunk, barátom, nem bírjuk el a tehetséges embereket. Az arany-középut a jóról, az olcsó és könnyen értékesíthető portékáké a piac, a közönség vásári nyelvén szónokló művészeteké a legközelebbi óra a nemzeti irodalomban. A finomveretű aranyak helyett a nikkel korszaka a legközelebbi grádus, nemcsak az ország közgazdaságában, hanem az irodalomban is. Itt nem lehet azt mondani, hogy visszament az idő száz esztendővel; nem; olyan helyre ért, ahol még sohasem volt. Elkövetkezett a korszak a megkisebbedett nemzet történetében, amikor a tehetséges emberek utban vannak. Nem lehet többé kivételes pozíciót biztosítani annak, aki többet ér valamennyinél, egy vályuból kell fölfalni a szégyenes eledelt mindannyiunk. Nem lehet többé olyan irodalmat írni, amely a kiválasztottak, a legműveltebbek és a mindent megértők tulajdona, mint egykor a könyvek a papoké, mert irások többé senkinek se kelljenek, legföljebb egy-két művelt gyűjtőnek, aki nem esett el a háboruban és az utána következő időszakban. Nem megy már tovább a csiszolása az irodalmi hangulatoknak, finomságoknak és kifejezéseknak, mert nincs orca, amely ebben a tükörben kedvtelve nézegetné magát. Kisváros vagyunk, barátom, csak annak lesz itt helye, aki nem akar a többiek feje fölé kerekedni; annak lesz megélhetése, aki nem akar különbséget lenni a tömegnél; aki bohóckodik a bohócokkal, a kezén jár, mert ezért pénzdarábot vetnek a sarkájába, torzpoftákat vág, mint a nyomot a kirakatban, hogy megállítsa a járókelőket; vagy szürkén, személtmondóan, jelentéktelenül elvegyül a sokadalomba, amely már nem is tud a régi emberi nyelven...

— Nem felelnék tehát kérdésedre, még ha tudnék is: mit csinálnak most magyar honban a mecénások? Talán jön, vagy már van is itt egy-két tehetséges költő, aki majd nem bír megélni a korszakból és az elszegényedett országból; azoknak lesz szükségük a mecénásokra, nem pedig az életmestereknek, az ügykedőknek, a mindig élől tolongóknak és a mindennel megalkuvóknak, akik a szólás-mondás szerint: a jég hátán is megélnek. Tegyük el a jó addresszeket azoknak, akiknek a nevet manapság alig halljuk, akik évek óta félénken és a világ csodálatos változataiból megrendülve járnak a házak fala mellett, akik lekuntyúják nagy magányosságukban a szemüket és úgy lesznek, mintha meghaltak volna.

— Különbö nem is tudom, hogy miért terjedt a szó ismét a magyar költők helyzetére, amikor arról Magyarországon legföljebb mi ketten beszélünk némi érdeklődéssel? Nem tördök itt már a költőkkel senki, se a nők, se a mecénások. A könyvkiadók, szegények, a költők előszobáiban állnak és pénzt kérnek kölcsön.

— A Reggel új kiadóhivatala. A Reggel új kiadóhivatali helyiségbe költözött, a VIII. Róki Szilárd-utca 19. szám alá. A Reggel kiadóhivatalának új telefonszámai: József 143-26 és József 31-42.

— A villamosvezeték agyonujtott két lovat. Szerencsés János rakospalotai fuvaros vasárnap reggel káposztát fuvarozott az újpesti piacra. Mikor a Lörinc-utca 98. számú ház előtt hajtott át a villamosíneken, hirtelen leszakadt a villamosvezeték és két lovat agyonujtotta. A szerencsétlen Szerencsés kára meghaladja a husz milliót.

— A háztartás művészete. A Reggel párisi tudósítója írja: Eredeti kiállítás tárja föl kapuit a Champs de Mars hatalmas területének egyik szögletében: a háztartás művészete és eszközei. A gondolat új és megérdemelt sikere van. A kiállítás célja a háztartási munka egyszerűsítése, a fizikai erőfeszítésnek a háztartás körében a minimumra való redukálása. A technika vívmányai e téren sem maradtak el, bizonyára ez érdekes szalon, ahová elvezetem a Reggelt olvasóit. Annál is nagyobb az érdeklődés a kiállítás iránt, mert a háború utáni Franciaország is elérkezett a „háztartási alkalmazottak” kríziséhez. A családtervező irodákban Párisban is türelmesen lesik a „necesságák”, mikor téved be véletlenül, szeszélyből egy háztartási alkalmazott, hogy elkeveredett küzdelmet folytassanak megszerzéséért. Utóbbi időben nagyon gyakoriak a „cselédcselédítési perek” — ne tessék rosszra gondolni! —, ami annyit jelent, hogy az egyik háztartás csábítja őket a másiktól. E foglalkozási ág súlyos krízisét főleg azzal lehet megmagyarázni, hogy eselődnek lenni ma szegény Párisban, inkább mennek tehát irodákba szilányabb bérért is, mert ott kisasszonyoknak hívják őket. Mindenképen próbálták e krízisen segíteni, legutóbb a francia gyarmatokból importáltak néger nőket, de be kell vallani, kevés sikerrel. Ez a kiállítás aztán segítségére jött az egyedülálló asszonyoknak, akik háztartásaikban a munkáról gépekkel helyettesítik. A kiállítás elouja: egy edénymosó és szárító gép volt. Ebből csupán be kell állítani a piszkos edényt és percek leforgása alatt tisztán és száritottan veszik ki. Nagyon ügyes ruhamosó és szárító (könnyen kezelhető) gépek, villamos por szívók, önműködő padlófenesítők és ciksetek és más egyéb láudéri tárgyak, amelyeket az emberi elme a háztartás könnyítésére föltalált. A kiállítás mégis a villany és gáz lepraktikusabb és legolcsóbb felhasználására szolgáló masinakkal van tele. Magyarországon azt hiszik, hogy Párisban minden fenékig tejfő, csak aki itt él, látja a „cherit de vie” (drágaság) dühöngését az alsó és közepes hivatalnokosztályoknál. A nagy probléma itt is: olcsónak lenni. A kétfrankos belepédij följogosított mindenkül egy tal frissen sült halra, burgonyával. Szemünk láttára sütik a valódi feherkötényes szakácsok az izletes halat, hatalmas kemencékben. Meglehetősen sürgölődő és kiváncsi háziasszonyok raja lepi el a standeket. Elismerem a kiállítás szociális jelentőségét. A mi időkben a nők a legtöbb országban — így Franciaországban is — elkeveredetten küzdenek választófogókért. Ha el is érik: vállukra nehezedik a háztartási munkák súlyos terhe. E teher megkönnyítése a kiállítás célja és ezért szolgálja a szociális haladást... Pálós István.

— Sztrájkmozgalom a vasmunkások körében. A vasmunkások béremelési kérelemmel fordultak a vállalatokhoz, amelyek képviselőiben a Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesülete meg is indította az egyezkedő tárgyalásokat. Az egyezkedési tárgyalások nem vezettek kellő eredményre, mire a munkások újabb kérelemmel fordultak a munkaadókhoz. Néhány nap óta egyes gyári üzemekben fokozott erővel mutatkozik a béremelési mozgalom.

— Előadás Budapest művészettörténeli fejlődéséről. A Műemlékek Országos Bizottsága a főváros 50 éves jubileuma alkalmából előadásorozatot rendez Budapest művészettörténeli fejlődéséről és művészeti emlékeiről. Az első előadó gróf Klobetsberg Kuno kultuszminiszter volt, aki vasárnap az Omnia-mezsgoképpalota termében ismertette a műemlékek ápolásának és védelmének célját és hasznát.

— A magyar nemzet — fejezte be szavait — csak akkor marad fenn, ha megmarad Kelt-Éurópa legműveltebb népének s ha megőrzi kultúrát, az pedig csak úgy érhető el, ha a magyar nemzet általános kultúrásztívóvá válik minden tekintetben magasabb lesz, mint a környező államoké.

A miniszter után dr. Gárdonyi Albert Budapest történetét ismertette vetített képek kíséretében.

— Darvas Lili ruhái. „A vörös malom”-ban föltűnést keltettek eleganciájukkal és gazdagságukkal Darvas Lili toalettjei. A drága estélyi ruhákat és egyéb „kreációkat” természetesen az Unio csináltatta Darvasnak és a ruhák a színhöz tulajdonai. A Reggel értesülése szerint tegnap Beóthy Léóla — Darvasnak ajándékozta Mima toalettjeit.

Óriási vevőkörrel rendelkező

iparművészeti

keres a Belvárosban 2 alberti szobát műteremnek és lakásnak. Ajánlatokat „Magas bér és haszonreszesedés 7046” jellegre BLOCKNER J. hirdetőjébe, Budapest IV., Semmelweis-utca 4. szám alá kérek

— Elfogott gyermek-betörőbanda. A Kőbánya felső pályauvarról följelentések érkeztek a rendőrségre, hogy Kőbánya és Rákos állomások között az utóbbi időben gyakran fosztogatják az ott álló teherkocsikat; a kár, amelyet így okoztak, meghaladja a 150 millió koronát. A nyomozás során előállították a fosztogató bandát, amely hét fiatalokból áll, vezéréük egy 17 éves fia, akinek a többi engedelmeskedett. Muzikban beszélték meg a haditerveket és eszerint követték el a fosztogatásokat. Egy ilyen alkalommal érték őket tetten a detektívek. A lopott holmit eladták és a pénzt elmutatták. A banda tagjait a rendőrség átkísértette a fiataloknak bíróságához, az orgazdák ellen pedig megindult az eljárás.

— Gumitalpu cipőket legolcsóbban az Engel és Pál cégnél vásárolhat. VI. Halyos-utca 23.

— 12 darab Arion angol fogkrém — 1 dollárral.

— A takarékos háziasszony már tudja, hogy az Orient pótkávéból, amely minőségben minden mászt föltűnül, egyharmaddal kevesebb kell, mint másból.

Magyarország legrégebbi mechanikai cipőgyárának, a Robur-cipőgyárának

elsőrendű és szavatolt minőségű gyártmányai

rámánvarrott (Good Year Welt) és

1-a faszeges

CIPŐK

főüzletünkben kaphatók

Hungária cipőgyár

VII, Rákóczi-ut 6. sz.

Selejtes és egyes pár cipők

állandó árusítása továbbra is ugyanott,

Bejárati a kapu alatt.

M O S J O U K I N E

A GYÖNYÖRVÁROS

AZ ESZTENDŐ SLAGERE

ROYAL-APOLLÓBANI

ELŐADÁSOK 5, 7 ÉS 9 ÓRAKOR

A Szénásy Gyula

IV, Kristóf tér 4.

cég a jelen gazdasági viszonyoktól kényyszerítve tulajgy, több milliárdos áruraktárából, szokásos Karácsonyi vásárja keretében, hétről hétre változó sorozatokban körülbelül 300 milliónyi összeget kitevő áru-mennyiségen szándékozik — természetesen olcsón — tudadni. Az e célra kiválasztott Kelmék első sorozata áll: Férfiszövetekből: angol származású öltönyKelmék. Raglán- és télikabátKelmék. Női divatKelmékből: kabát-velourok, különféle divatos robe-manteau Kelmék, pongyolákKelmék, flanellek, barchetek stb. Selymekből: Crépe de Chine, Maroquin, Twill, Satin duchesse stb. Az a t. közönség, amely distingvál és hozzáértően nemcsak az olcsó árban, de egyúttal a jó minőségben keresi a jutányosságot, amiképpen e cikkekkel vásárol, meg fogja találni a maga számítását, — ezt a cég jó lélekkel garantálja. Az eladások első sorozata e hó 20-án vette kezdetét.

— Tél apó premierje. Tegnap volt a „Tél apó“ című fehér darab premierje. Minden simán ment: A hó fönnakadás nélkül hullott nyolc óráig át, a víz zavartalanul folyt a kocsik és gyalogutakon, csak a villamosközlekedés rontotta kissé az együttest, amennyiben mindjárt a premier elején berekedt. Pedig most, éppen most kellett volna megmutatnia, hogy mit tud. Mert jó időben nem nagy művészet a forgalmat zavartalanul lebonyolítani és a villamos-társaság még idáig se vitte a művészetet. Jó időben is többet állnak a kocsik, mint haladnak, de a tegnapi havazás alatt csak álltak és ha az utas kérdezte a kulautz, mire várnak, kedélyesen felelték: Bevárjuk, míg kizöldülnek a Vilmos császár-ut fáit. Pedig nagy, igen nagy forgalmat lehetett volna tegnap lebonyolítani. A villamosstarifák emelése óta soha annyi utasa nem volt a kocsiknak, mint amennyi a havazáskor a megállóknál várakozott. Tegnap lett volna az első jó „bótja“ a villamosnak és az urak ezt is elrontották. Jellinek Henrik sokkal ügyesebb volt. Persze, ő még lovakkal dolgozott és a lovak megszolgálták az abrakot, amit gazdájuktól kaptak. Ezek igyekvő, becsületes békebeli lovak voltak, nem diésekedtek, hogy milyen fajtól valók. Tudták, mi a kötelességük és nem hagyták cserben se a közönséget, se a vállalatot. Oh, ha sejtettük volna, hogy mi jön a lovak után! Pedig sejtettük volna, hiszen ismerjük a közmondást: Ha nincs ló, jó a — villamos is.

— Följelentés a kosztpezér miatt. A múlt napokban több följelentés érkezett a főkapitányságra, amelyekből kitűnt, hogy egyesek Szentgyörgyi Pál 19 éves tanulóinak nagyobb összegeket adtak át azzal, hogy kosztpezérre adják át megfelelő helyre. Szentgyörgyi a fölvetett pénzeket saját céljaira fordította és azokkal nem tudott elszámolni. A följelentők közt szerepel Paender Ferenc vasúti tisztviselő és György Sándor ügyünk többmilliókoronás összegekkel. A nyomozás megállapította, hogy Szentgyörgyi Pál szüleinek Baross-utca 113. szám alatti lakásáról elűnt. A sikasztót még nem sikerült elfogni, mert a nyomozás adatai szerint megszállott területre szökött.

— Münchenben újabb puccskisérlettel tartanak. A Reggel-nek jelentik Münchenből: A fő-kormánybiztos rendeletet bocsátott ki, amely hajnali 1—5 óra között betiltja az autó- és motorforgalmat. A rendelet alól kivételnek az orvosok és tűzoltók. A rendelet kibocsátására az adott okot, hogy a kormánybiztos újabb puccskisérlettel tart. Ezzel magyarázzák azt is, hogy a kerületi kormányzóság palotáját, amelyben az államtitkárság irodáit helyezték el, embermagasságra kettős drótkadályokkal vették körül. A palotát szigru őrizet alá vették.

Wolff el van szánva a végső Golgotáig

„Nem lehet a hordó tetejéről realpolitikát intézni“. — Beszámoló a budai Vigadóban

(A Reggel tudósítójától.) Wolff Károly vársárpán délutánra beszámoló gyűlésre invitálta várbeli választóit. A budai Vigadó nagyterme meg is teit érdeklődőkkel. Fél 5 óra tájban Wolff képviselő fehér öszi rózsacsokorral jelent meg a dobogón, amelyről dr. Bozóky Adám nyitotta meg a beszámoló gyűlést.

— A beszámolójánál — kezdte Wolff — mindig az a főkérdés, hogy az illető mit ígért és mit tartott be. Merem mondani, hogy a nemzetgyűlés képviselői közt egy sem állhat ide nyugodtabb öntudattal, mint én. Elvagyok szánva a végső Golgotáig arra, hogy képviselői megbízatásomat nemzeti keresztény hittel szolgálom. Elmondhatom, hogy kevés politikus van, akinek ádázabb ellenei lennének, mint nekem. Ádáz ellenségeim mindent mondanak rám, csak azt nem, hogy erőmet nem önzellenül áldoztam a keresztény és nemzeti eszményért. Egész politikám irányítója e város politikája volt.

Hirdetem, hogy nem lehet realpolitikát a hordó tetejéről intézni!

Politikai működésemet mindig a város szempontjából tessék elbírdni. Ellenfeleim sokan azt vetik föl, hogy az én politikám túlzás, egyoldalú és szélsőséges, mert gyűlöletet támaszt maga körül. Erre az a feleletem: látom, hogy ebben az országban a munkának nincs meg a becsülete. A nemzeti vagyon kilenczederzést irreditis, kávéházi politika szempontjából irányítják.

A szónok ezután a zsidóság számarányának megoszlásáról beszélt és azt mondta, hogy neki nem kell az a politika, amely a 95% zsebéből kivesszi az aranyat és betesszi az 5% zsebébe. Ha a kapitalisztikus centralizmus tovább is így fejlődik, nemsokára fehér rabszolga lesz itt mindenki. Meg kell fékezni a kartelek omnipotenciáját. A külföldi kölcsönről beszélt ezután és azt kétlévi fegyvernek mondotta. Meggyőződtem — ugymond —, hogy a kormány a külföldi kölcsön föltételéinél nem enged külföldi beavatkozást. Mégis azt látom nap-nap után, hogy a magyar nyelvű sajtó a legelítendőbb módon szuggereálja a külföldnek, hogy milyen beavatkozást követeljen a kölcsön ellenében az ország legbelsőbb dolgaiba.

Lássák meg önk, a belső ellenség a külső ellenséggel mennyire egy buron pendül.

A külföldi kölcsön ügyében kint tárgyalóknak pedig azt üzenem: vegyék tudomásul, hogy a kölcsön ellenében politikai vívmányokat mi nem adunk sohasem. A külföldi kölcsöntől csak egyet várók: valótánk stabilizálását. Ehhez azonban más is kell. Tessék megcsinálni a vitorláidat, hogy a nagybankok ne kaphassanak indó-

kolatlanul nemzeti ajándékokat. Ma a budapesti bankok idegen devizákkal dusan el vannak látva. A tőzsde abszolút ma itt minden becsületes munkát. Óva figyelmeztetem a keresztény polgárságot, hogy el fog következni a teljes eső, aminek árát a keresztény polgárság fizeti meg. Követeljük a tőzsdejátek korlátozását és a szindikátusok megadóztatását. Ferde helyzetnek tartom, hogy a pénzügyminiszter, amikor valamely tervét keresztül akarja vinni, előbb a bankdirektorokat kéri meg, hogy tetszik-e nekik vagy sem. Követeljük a kivételt és behozatali politika diktatórikus intézését.

Végül a fővárosi politikáról beszélt hosszabban Wolff Károly és hangoztatta, hogy

a mai rezsim a főváros új költségvetésében többmillió fölösleget prezentál.

Majd azt vitatta, hogy a villamosjegy ma is olcsóbb, mint az újságok és a ruházati cikkek. Ha a külföldi kölcsön révén beáll a korona stabilizálása, a községi közszállítások árát a városi rezsim fokozatosan le fogja szállítani. A stabilizálás után a főváros életében át kell térni a szociálpolitikára.

Ernszt, Hegyeshalmy, Csilléry.

Ernszt Sándor mondott Wolff után beszédet. — Az egyik politikai magántudós — mondotta többek között — állandóan azt hangoztatja, hogy Wolff Károly nem ért a pénzügyekhez. Eppen most tettük közzé a főváros zárószámadatait és költségvetéseit. Ezekből kitűnik, hogy úgy gazdálkodtunk, ahogyan sem Berlinben, sem Bécsben nem gazdálkodtak. Nekünk az volt a hibánk, hogy a főváros adminisztrációjába fölvevünk olyan urakat, akik nem voltak a mi barátaink.

Utána Hegyeshalmy Lajos szólalt föl. Hazafülszának bélyegezte azokat a törekvéseket, hogy egyesek az Államvasutakat és az állami üzemeket külföldieknek akarják bérbeadni. Megvan győződve arról, hogy az Államvasutak élén 1918 novemberében előtt az a rezsim állott volna, amely oda azóta vonult be, akkor minden rendben volna.

Az utolsó persze Csilléry volt, aki a fővárosi választások várható eredményeivel foglalkozott. Ez a város — mondotta — nem érdemelne meg, hogy benne kö kövön maradjon, ha még egyszer eltér a keresztény gondolatától.

Ezzel a harcias akkorddal véget is ért a gyűlés.

— Ma tárgyalják a jászkarajenői bombamerénylet ügyét. A budapesti büntetőtörvényszék vádpanácsa hétfőn reggelre tüzte ki annak a bűnpörnek a vádpanácsi tárgyalását, amelyet tavaly februárban indítottak Keő-Kucséra István jászkarajenői kocsmáros, Gyalai Mihály hírlapíró, dr. Dániel Sándor ügyvéd és magántisztviselő ellen. Az ügyesség ezt a négy vádlottat gyilkosságra való szövetekezés büntetővel vádolja meg, mert ellenük a lefolytatott bizonyítási eljárás szerint a következő tényállás derült ki:

— Tavaly februárban Keő-Kucséra kocsmáros följött Jászkarajenőre Budapestre és mint a jászkarajenői ébredők helycsoportjának vezetője először az EME Sörház-utcai központi székházának kocsmáját kereste föl. Itt találta Gyalai Mihályt, a „Hazánk“ című időközben megszünt ébredő folyóirat szerkesztőjét, akinek elmondta, hogy Jászkarajenői községben két zsidót meg kellene félemlíteni, mert azok áskálódnak az ébredők magyarok ellen. Az ijesztés és megfélemlítés céljára a központból kért embert, mert ő, mint jászkarajenői lakos, a merényletet nem hajthatta végre. Gyalai Kovács nevű ébredő-suhancot ajánlotta, akit mindjárt össze is hozott Keő-Kucsérával. A kocsmában beszéltek meg a részleteket is és abban állapodtak meg, hogy Kovács elutazik Jászkarajenőre, ott megmutatja neki Keő-Kucséra, hol laknak a megfenyítendő zsidók és a többi az Kovács dolga lesz, ő fogja ugyanis a rendelkezésre bocsátandó kézigránátokat a zsidók házába bedobni. Amikor ezt megtárgyalták, akkor tért be a vendéglőbe az ébredők ügyésze, dr. Dániel Sándor ügyvéd és mint a nemzetvédelmi osztály helyettes vezetőjének tudtára hozták az imént történt megállapodásokat. Intézkedést kértek dr. Dánieltől, hogy utaljon ki a jászkarajenői merénylet céljaira két kézigránátot. Dr. Dániel megígérte, hogy ezirányban utasi-

tani fogja a kézigránátok kezelőjét, Adorján Gézát. Emlékezetes még tavalyról mindaz, ami ennek az ügynek kapcsán történt. Kovács József megkapta a kézigránátokat, de nem utazott vele Jászkarajenőre, megijedt a következményektől és még itt Pesten, a Kálvin-téren átadta a kézigránátokat az őrszolgálatot teljesítő Pikala Mihály rendőrnek. A megindult eljárás kezdetén mind a négy gyanúsítottat letartóztatták, de fogságba került még Kovács József is. Kucséra Istvánt tíz héti tartó vizsgálati fogság után helyezték szabadlábra. 5 heti letartóztatás után kikerült a fogságból Gyalai Mihály is, míg dr. Dániel Sándor és Adorján Géza mindössze 3—3 napot ültek. Kovács József is kiszabadult néhány heti fogság után s azután megszökött. Ma sem tudják, hol van: nyomozólevelet adtak ki ellene. Az ügyesség a tényállás alapján a négy vádlott ellen gyilkosságra való szövetekezés címen adott be vádiratot, de a terheltek az ügyészi vádirattal szemben kifogással éltek. Ezeket a kifogásokat tüzte ki tárgyalásra a mai napra a vádpanács.

Mindennemű fedési munkálatokat a legjutányosabban eszközli Egyesült Újpest és „Monfalcone“ vegyészeti gyárak Kollár Miklós és Breitner műszaki osztálya Budapest, VI, Bajza-utca 28. sz. Telefon 12-54, 93-54. Fedési árajánlattal és szakkerü felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Fehérnemű ingyen-napok

a karácsonyi vásár keretében és gyári árak

„Vesta“ fehérneműgyár

VIII, Muzeum-körút 2 (volt Nemzeti Színház-épület) Talaídonos: Ernst Fejyos

Árak ezer koronákban

Férfi hálóing prima, kompl.	33—38
Zefiringek 100.000 mintában	33—38
Francia french-ingek	39—44
Selymes rayeingek	46—55
Frakkingek prima minőség	39—46
Közélsz szmokking	42—52
Puha gallérok	2—4
Selyemingek minden színben, eredeti gyári árban	
Női ing vagy nadrág	20—24
Női hálóing, prima	25—30
Női batiszt azsuros és csipkés garnitúrák gyári nagybani árban december 24-ig	

A karácsonyi számban közöljük, hogy melyik napon vásárolt árak összegét fizetjük vissza. Fehérneművarrás hozott anyagból is.

MŰBUTOR ALAP. 1885

LAPIDES

351

IRODABERENDEZÉS

ROZSA-UTCA 72

Weiszfeld Miksa

Andrássy-ut 50, Teréz-körút sarok (Villamos megálló)

Kizárólag saját műhelyemben készült I. osztályu kézzel varrott cipők

Női cipők:	Férficipők:
Lakk, kivágott	180.000 K + 10%
Lakk, fél	220.000 K + 10%
Antilop, kivágott	200.000 K + 10%
Antilop, fél	220.000 K + 10%
Fekete, box, fél, betéttel	220.000 K + 3%
Szines, box, fél	220.000 K + 3%
Fekete, box, fél	182.000 K + 3%
Fekete, box, egész	220.000 K + 3%
Fekete, box, füzös, betéttel	220.000 K + 3%
Lakk, fél	220.000 K + 10%
Szines, box, fél	220.000 K + 3%

K Ü L Ö N M É R T É K O S Z T Á L Y !

— A divat pesti Mussolinije a nyakkendődivatról. Az Országos Iparegyesület öreg, komoly Gróf Zichy Jenő-utcai székházában érdekes fölolvasás és kiállítás volt vasárnap délután. Az Országos Iparegyesület bemutató-ülést tartott, amelyen — amint az a meghívón állott — a magyar nyakkendő-, nadrágtartó- és egyéb férfidivatipar legújabb termékei kerültek bemutatásra. Bemutatás előtt Mangold Béla Kolos, a budapesti divatkirály Mussolinije tartott előadást „Nyakkendőipar és a divat” címen. Mangold ur túl van már az 50 éven, őszhajú, kékszemű uriember, aki a balszemén monoklit visel. Egyszerű zsaket van rajta, csikos nadrág, fekete cipő szürke betéttel. Körülbelül félóránál hosszabb beszélt, kezdte a selyem fölfedezésénél és folytatta egész a legutóbbi nyakkendődivatig. Előadásának legérdekesebb része az volt, amely a nyakkendődivat fejlődéséről szólt. Megállapította, hogy a nyakkendő hogyan került divatba és miért nevezik többnyelvűen Kravatte-nak. Előadása szerint XIV. Lajosnak, a napkirálynak volt egy Croite nevű ezrede, amelyben minden közlegénynek vászonkendő, a tiszteknek pedig selyem keszkenő volt a nyaka köré csavarva. Páris fiataljainak megtetszett a katonák kendőviselése és így lassanként elterjedt a nyakkendő divatja Franciaországban. Majd áttért az előadó a nyakkendődivat angolországi történetére. Kijelentette, hogy Angliában egy Borumel nevű dandy volt az első nyakkendőkirály. Ennek az urnak speciális csokornyakkendő kötésű mód-szere volt, senki sem tudta utánézni, ő pedig senkinek sem volt hajlandó elárulni a nyakkendő kötésének ezt az egyéni művészetét. A walesi hercegnek is csak akkor árulta el titkát, amikor az megfenyegette, hogy ha nem közli vele, akkor nyolc napra lecsukja. Mesélt még tovább a nyakkendőkről, a pettyekről, a foltokról, a csikokról, majd nagy taps közben befejezte előadását. Amikor lejött a pódiumról, megkérdeztem tőle, hogy milyen a legújabb nyakkendődivat, ő kijelentette, hogy a csikos mogador, de mellette állott egy másik divatkirály, a Dorotya-utcai Brachfeld-cég főnöke, aki ezzel szemben azt mondta, hogy a mogadornyakkendő, a csikos nyakkendő már teljesen kiment a divatból, csak a szolid, egyszerű színű, kismintájú, pettyes vagy foltos nyakkendőket hordják külföldön. Hozzátette még, hogy a mogadornyakkendő és az egyéb rikitószínű nyakkendő viselése speciális osztrák-magyar divat volt és a nyugati államokban másutt sehol sem hódoltak ennek a divatnak.

— Somssich gróf inasa. Néhány nappal ezelőtt Somssich Gyula grófnak a somogy megyei Meryne községben levő kastélyát kifosztották. A gróf néhány napig távol volt és inasa, Farkas Iván ezalatt összeszedte a taláható értékes holmit. Elvitt sok ruhát, egy mikadobudát, arany gyűrűket, arany és ezüst cigarettatárcákat, mintegy 250 millió korona értékben. A kaposvári esendőség távirati megkeresésére a főkapitányságon a nyomozást Nagy Dénes detektív-főfelügyelő csoportja kezdte meg. A detektíveknek hosszas nyomozás után vasárnap sikerült elfogni Farkas Ivánt a Wekerletelepen, ahol Ferenc Iván áruháza alatt bujkált. Előállították a főkapitányságra, ahol kihallgatása folyamán beismerte, hogy az értéktárgyak egy részét nagyon olcsó áron eladta és a pénzt különböző helyeken elmulasztta. A nyomozás során házkutatást tartottak a detektívek az őrizetbe vett ember lakásán, ahol a bundát és az értéktárgyak egy részét megtalálták. Az inast kihallgatása után a rendőrség letartóztatta.

MEGNYILT
A
PALACE
ÉTTEREM ÉS
CUKRÁSZDA
DÉLUTÁN
5 ÓRAI TEA

Nagyértékű ékszereket,

u. m. gyöngyöket,
butilánsokat,
smaragdokat, mű-
vési kivitelű ezüst-
tárgyakat legmagas-
sabb árban veszünk.
Ugyancsak legfinom-
abb ékszerekben
állandó nagy raktár

Bálint és Dán

ékszerészek
Budapest IV. Kossuth
Lajos-utca 13. szám.
Telefon 24-50

Vasárnap reggel szabadon engedték a Kovács testvéreket és Vass Tituszt

A rendőrség nem adott ki hivatalos jelentést. — Bizonyítékok hiánya miatt bocsátották el őket

(A Reggel tudósítójától.) Eppen egy hét előtt, pontosan a Reviczky-utcai bombamerénylet után következő reggelen kapták a főkapitányság politikai detektívcsoportjai az utasítást, hogy a már többször szerepelt Kovács testvéreket és bizalmas társaikat azonnal állítsák elő a főkapitányságra és vezessék őket Andréka Károly főkapitányhelyettes elé. A két Kovács fiút, Kovács Kornélt és Tivadart a detektívek a hajnali órákban megtalálták a lakásukon. Nem lepődtek meg a kora reggeli látogatáson. — Bombamerénylet történt? Már vártuk öndeket! — mondták.

Sietve fölöltöztek és bementek a rendőrségre. Társaik közül csupán bizalmasukat, Vass Tituszt tudták előállítani a főkapitányságra. Beszéltek arról, hogy a bombaüggel párhuzamosan létrejött fegyverek ügyében kellett őrizetbe venni a Kovács testvéreket. Talán azok miatt a fegyverek miatt, amelyekről a belügyminiszter tett említést a Szemere-féle fegyverekkel kapcsolatban. A Kovács testvérek és Vass Titusz pontosan egy héttel voltak megint a rendőrségen. Értesülésünk szerint velük szemben nem lehetett olyan irányú nyomozást folytatni, mint például más politikai bűntettek ellen, mert Kovács Kornél ezelőtt államrendőrségi detektív volt mindaddig, amíg a Reismann-féle gyilkosság ki nem pattant.

— Dekoltázs. A Magyar Uri Nők Egyesülete vasárnap délelőtt fölolvasó ülést rendezett a Vármegeház dísztermében. Dr. Lasz Samu a görögországi ásatásokról, különösen Schliemann Henrik trójai kutatásainak sikeréről tartott hosszabb előadást. Az előadással kapcsolatban élénk eszmecsere fejlődött ki a nők között a mai divatról. A hölgyek elítélték a tulságos dekoltázst, amely az utcákon és villamosok-síkban sok visszatetsző jelenetre ad okot. Hogy erre az eszmecsere éppen a görög művészet adta meg az impulzust, ez annál különösebb, mert a görög nők a lábujjaik hegyéig dekoltálták magukat. A vádak különben se helytállóak és azt azok a férfiak igazolhatják legjobban, akik nem győzik a nyakig érő prémesbundák számláit kifizetni.

— Egy mohamedán munkás vérengzése. Vasárnap délután az Aréna-ut 6. számú házban lakó Mohamed Ahungel mohamedán vallású napszámos összeveszett a vele közös háztartásban élő Major Imréné-vel és ütlegelni kezdte. Majorné az udvarra menekült, de a dühöngő férfi utána rohant és fejszével háromszor fejbe-vágta, úgy hogy Majorné vértől borítva össze-rogyott. Ekkor a ház vicénéje, Berencsi Barta Borbála segítségére sietett, azonban a mohamedán őt is megtámadta a fejszével és többször fejére sújtott. Most a házmester, Horgos István rohant az udvarra, hogy a fejszével vadul hadonászó férfit megfékezze, de ő is rosszul járt, mert bár a fejszét sikerült elvenni Mohamed Ahungeltől, ez kést rántott és a házmester is megsebesítette. Ezután a vérengző mohamedán kiszaladt a házból és nyoma veszett. A súlyosan sérült két asszonyt, akik közül Majorné koponyasébe éltvevesztélyes, a mentők eszméletlen állapotban a Rókus-kórházba szállították.

— A Vásárosarnoki és Pácz Kereskedők Egyesülete vasárnap délután a régi képviselőházban nagygyűlést tartott, melyen a Kereskedelmi és Iparkamara, a Pászkereskedők Egyesülete, a Baross-Szöveteg és több rokonegyesület képviselőivel képviselték magukat. Dr. Csányi Miklós ügyvezető foglalkozott az érdekeltek sérélméivel, majd határozati javaslatot terjesztett elő, amelyet egyhangúlag elfogadtak. Laczko Sándor titkár indítványozta, hogy memorandum forduljanak az igazságügyminiszterhez, az Arvisszáló Bizottsághoz és a fővárosi tanácshoz és kérjék jogos sérelmeik orvoslását. Zsitnyai Tibor nemzetgyűlési képviselő megígérte, hogy illetékes helyeken szóva teszi a jogos panaszokat.

— Egy ügyvéd fegyelmi ügye. A Reggel múlt heti számában megírtuk dr. Vecsey Gyula ügyét. A valódi tényállás kiegészítésére, illetve helyesbítésére közöljük, hogy a fegyelmi határozat, amelyről hírt adtunk, annyiban sem jogerős, mert azt az ügyvéd távollétében hozták, bár távollétmaradását hatósági orvosi bizonyítvánnyal mentette ki. Így Vecsey nemcsak föllebbezéssel, de igazolással is élt a határozat ellen és így annak az ügyvéd javára való megváltoztatása több mint valószínű.

— Késszépítőkéjét a legbiztosabban és legjövendőbbben gyümölcsözőteti heti kölcsön útján a Róth-Bank Hitel-osztálya, Budapesten, Vilmos császár-ut 45. Alapítási éve: 1906.

— Karácsonyi vásár a Perl-áruházban. Thököly-ut 2. szám alatt a Perl-áruház megkezdte az idei karácsonyi vásárt, amely ar. minőség és választék tekintetében egyedül áll. Utalunk mai hirdetésére.

Akkor Kovács Kornélt gyanúsították Reismann elhurcolásával. Nem akarták hirtelen elfogni, hanem annak idején egyszerű idézést küldtek neki, hogy jelenjen meg Sárközy Sándor detektív-főnökhelyettesnél, úgy tüntetvén föl a dolgot, mintha szolgálati ügyben keresnék őt.

Kovács Kornél nyomban megneszelte ezt a fogást és nem jelent meg többé a hivatalában.

Buesu nélkül otthagya a rendőrséget. Csak hetek múlva hallatott magáról. Felkelő lett Nyugatmagyarországon. Azóta sokszor állították elő őt és testvéreit a főkapitányságra, részint a Reismann-ügyben, részint különböző bombamerényletek ügyében. A Kovács testvérekre nem tudtak soha semmit rábizonyítani.

Érdekes ezzel az ügyvel kapcsolatban, hogy nemcsak a Kovács testvérek szerepelnek minden bombamerénylet idején. Illy László minden merénylet után megjelenik a főkapitányságon. Most legutóbb is fölkereste Andréka Károly főkapitányhelyetteset. Az érdeklődőknek Illy mosolyogva jelentette ki:

— Megígértem Andrékának, hogy minden merénylet után — mielőtt behoznának — pontosan jelentkezem, nehogy azt higgyék, hogy valami részem van a dolgokban.

Különben a bombamerényletek nyomozása ügyében nincs semmi újság a főkapitányságon.

— Betört egy péküzletbe, mert éhezett. Az esti órákban saros, rongyos, de intelligens arcú fiatalembert állították elő a főkapitányság központi ügyeletére. Sem kalapja, sem kabátja nem volt és első pillantásra látni lehetett szenvedéstől megviselt arcán, hogy napok óta éheznek. A fiatalember, akiről megállapították, hogy M. J. 22 éves műegyetemi hallgató, ma délután álkulcsal betörtést kísérelt meg a Váci-uti Hét-házban levő pékműhelybe, hogy kenyérhez jusson, mert három nap óta nem evett. Kihallgatásakor előadta, hogy Kaposvárott lakó özvegy édesanyjától, aki maga is nagy nyomorban él, semmiféle támogatást nem kap, leckeadásból még a legszükségesebbet sem képes megszerezni, úgy hogy utóbb már lakását sem tudta fizetni és napok óta éhen-szomjan az utcán kóborolt. Ehségében és végső elkeseredésében szánta rá magát a betörésre. A szerencsétlen műegyetemi hallgatót a rendőrség letartóztatta.

— Uj angol, francia, német, olasz, orosz, román, spanyol, négyes csoportok kezdőknek, haladóknak. Magánórák, kereskedelmi és esti nyelvtanítás, fordítások. Lipótvárosi továbbképző, Falk Miksa-utca 13. Telefon 116-95.

PALMA
Kaucsuk talpvédő
és
kaucsuk cipősarok.

Előnyei!

Olcsóbb,
tartósabb
a borsnál!
Védelem
hideg és ned-
vesség ellen.
Cipésze-
tőerősítő

Liemusiene karosszéria

kiállítási példány, gyönyörű kivitelben

eladó.

Megtekinthető:

AUTOSALON, Oktogon-tér. Telefon: 106-04

Városi bundák angol szöveteiből

szőrmebélőssel, valódi
opossum-gallérral

1,400.000 K.

SCHNUR HENRIK Budapest VIII,
Rákóczi-ut 15.

Raglánokban és öltönyökben nagy választék.

KÖZGAZDASÁG

Külföldi vásárlásokra e héten mégis megszilárdul a tőzsde

Lassu, fokozatos áremelkedéseket várunk, komoly, tul nem hajszolt értékekben — november 25.

(A Reggel munkatársától.) A múlt héten e helyen óva intettük a közönséget, nehogy urrá legyen rajta az a szuggeszció, amely egy ki nem egyensúlyozott tőzsdei helyzetben rendszerint meggondolatlan és ártalmas cselekvésre ösztönöz. Mi a gazdasági helyzetet mérlegeljük, amikor itt olvasóinkkal megbeszéljük a tőzsdei hét eshetőségeit és átmeneti, órákig, napokig tartó irányváltozásokkal nem számolunk. Betörések, tőzsdetechnikai visszaélések, a lelkiismeretlenül megriasztott közönség idegjátéka a gazdasági törvények erején mitsem változtat. E törvények és jelenségek szerint pedig komoly értékekben tul nem hajszolt és föl nem vizezett részvényekben a pesti tőzsdén nem várhatunk lanyhaságot, ellenkezőleg, várjuk, hogy bekövetkezik, amit a múlt héten pontosan megírtunk.

A tőzsdei hausse jelenti ugyanis a külföldi kölcsön biztonságába való hitet; a kölcsön jelenti a stabilizációt; a stabilizáció jelenti a külföld érdeklődését a papirjaink iránt.

Mi a helyzet ma? Bécs, ahol a múlt héten Borsel még százával dobálta a Salgó a piacra, a magyar értékeket keresi. A külföldi tőzsdék szilárdabbak. London, Páris lényegesen erősebb, mint az elmúlt héten. Zürichben és Párisban nagy tárgyalások folynak egy, a Kereskedelmi Bank konszernjéhez tartozó jelentékenyebb tétel papír elhelyezésére. A Hitelbank szintén plaszirozott külföldön; Londonban, Newyorkban az Angol-Magyar Bank konszernjéhez tartozó értékpapírokra alakulnak trustok. Es nem valószínű, hogy mindezek a vásárlók pontosan órára be fogják várni azt az időpontot, amikor közhírré fogják tenni, hogy innár megvan a stabilizáció, lehet vásárolni a papírokat. A spekuláció rendszeren megelőzni szereti azt az időpontot, amikor már az egész világ angarszálódik. Nehéz a tőzsdén prognosztikont mondani és tanácsot adni, mert abból az általános véleményből, hogy a tőzsdének szilárdnak kell lennie az értékpapírok legnagyobb tömegére nézve, rendszeren azok profitálnak, akik az aranyértékelés felé való gravitálásnak törvényét ráapplikálják azokra a papírjaikra is, amelyek rég találhatták az aranyértéket. Igaz ugyan, hogy az általános emelkedés közepette ezek is lépést fognak tartani a nagy tendenciával és bőltje a behajszolásoknak csak akkor lesz, amikor a végleges konszolidáció kialakulásával a végleges valoure fogunk áttérni. Akkor fog dokumentálódni, hogy mennyi papírunk van visszamaradva és hogy néhány fölkorhácsolt, fölhaszolt és egyéni érdekeknek szóló papír viszont mennyi kárát fogja okozni a közönségnek.

Erre a megállapításunkra, sajnos, még gyakran lesz alkalmunk visszatérni.

A közönség, amely szerdán minden intelmünk dacára, a legmélyebb kurzusokon szórta el papírjait, már e héten keservesen megbánja idegességét.

Hétőre nyugodtabb, szilárdabb tőzsdét várunk, lassu tempójú fokozatos árfolyamfejlődéssel.

A spekuláció középpontjában a Salgó, az Osztrák Hitel, Rima, Magyar Hitel, Angol-Magyar Bank, Leszámlító Bank, a két Ganz, Köszén, Magnezit, Izzó, Kereskedelmi Bank állnak.

× Bécsben keresik a magyar papírokat. Bécsből jelenti telefonon A Reggel tudósítója: A tőzsde üzlettelenségét elég bizakodó hangulat váltotta föl az elmúlt huszonegy órában. E jobb megítélés az Alpesi-mozgalomból indult ki. Az utolsó tőzsdénapon, Castiglioni elnökké választásának hírére, az Alpesi, véleményes vásárlásokra, pillanatok alatt 40.000 koronával ugrott. Ma a korlátártek legmagyobb részére pénz állott. Némi tartózkodás kizáróan a fémáruvárákban lappangó sztrájkmozgalmak miatt tapasztalható, bár remélik, hogy ezt is bekésen intézik el. Bécsben a lemorzsolódási folyamatot befejezettek látják, ha erőteljesebb árfolyamfejlődést egyelőre nem is várunk. A magyar értékek jól fekszenek. A korona ellanyhult. Zürichi usansok szerint 1.60-ra taksálják, ami 2-2.05 osztrák kordnának felel meg. A Magyar Hitel 1.280, a Salgó 1.260, Allamvasut 805, Osztrák Hitel 278 a vasárnapi magánforgalomban.

× Följegyzések a bankvezérek megjegyzéseire. Mértékadó tényezőknél hovatovább általánossá válik az a fölfogás, hogy a tőzsde ellen mesterséges eszközökkel eljárni nem szabad. A tőzsdadóról — mint már egy hét előtt megírtuk —, immár szó sincs, sőt a nagybankok vezetői is nyilatkoznak arról, hogy helytelen volna minden beavatkozási politika rossz értelemben és kötelesség a beavatkozás — jó értelemben. „Beavatkozás jó értelemben” alatt pedig a nagyközönség, amely pénzt hordja vásárra, azt érti, hogy a kibocsátók, amennyire tehetik, helytálljanak kibocsátásaikért. Másrészt pedig, hogy a nagy intézetek szükség esetén valamelyest áldozzanak a milliárdokból, amelyeket a közönség hord üzleteikhez, vállalkaitkhoz. Weisz Fülöp, a Kereskedelmi Bank elnöke is nyilatkozott tegnap. Kötelességgé teszi, hogy az expportöröknek hitelt adjanak, nehogy értékpapírokat legyenek kénytelenek eladni avégből, hogy a Devizaközpont által kitult devizákat megvásárolhassák. Ebből örömmel állapíthatja meg tehát a közönség, hogy a Kereskedelmi Bank e pillanatban mobil. Sok pénzzel rendelkezik. Mert ezek az urak rendszeren azt az általános politikát hirdetik, amely politika önmaguknak személyesen megfelel. Hogy miért jelenti ki a Kereskedelmi Bank elnöke most azt is, hogy a bankok kötelessége intervenálni. E fordulatnak az eredetét nem ismerjük, csak annyit állapítunk meg a nagyintézetek jelenvolt vezetőinek közlései alapján (jelen voltak: Ullmann Adolf, Kovács Géza, Krausz Simon, Walder Gyula, Fleissig Sándor, Beck Marcel, Erney Károly): a legkritikusabb napokon Weisz Fülöpön mult, hogy az intervenció elmaradt.

× Ujabb hat tőkeemelés lesz ezen a héten. E héten ismét több tőzsdén jegyzett vállalat emel alaptőkét. Kedden a Leszámlító Bank érdekkörébe tartozó Schuller József tollgyár szaporítja alaptőkét, szerdán pedig négy vállalat tart tőkeemelő közgyűlést. A Szikra Gyufagyár, az Athenacum, a Kistarcsai és a Viktoria Gőzmalom. Szombaton pedig a Stephaneum emel alaptőkét.

× Az „Ofa” bécsi bevezetése. Megírta „A Reggel”, hogy az Ofa bevezetését a bécsi tőzsdetanács egyhangulag elhatározta. Az osztrák pénzügyminiszteriumban különböző olyan momentumok miatt, amelyek a bécsi helyi viszonyokból erednek, az összes kotirozási kérvények e pillanatban még függőben vannak. Mégis kénytelenek lesznek kivételt tenni az Ofá-val. Amikor nálunk a Verkehrsbank és a Wiener Bankverein részvényeit kotirozták, a budapesti tőzsde vezetősége a reciprocitás alapján és a budapesti piac presztízse és egyenjóságára szempontjából megkövetelheti, hogy a Budapestről jegyzetelni kért egy-két értékpapír kotirozása sürögősen elrendeltesse.

× Négymillárdos bank a Váci-utcában. Az Általános Óvadék Bank, amely a budapesti piac egyik régi középintézete, négy milliárdra szaporítja alaptőkét. A tokeemeléssel egyidejűen egészen átszervezik az Óvadék Bankot. Az igazgatóság új elnöke John Clinge Fiedlerus, a budapesti holland főkonzul lesz, alelnökei Isonei Herceg Ignác és Marton Alajos, a Kereskedelmi és Ipar-kamara alelnöke. A banknál a holland érdekeltség kívül egy bécsi csoport is érdekeltséget vállal. Vezérigazgatónak sikerült megnyerni Dery Jenőt, a Leszámlító Bank igazgatóját. Az Óvadék Bank január első hetében foglalja el új helyiségeit a Váci-utcában.

× A Magnezitet bevezetik a prágai és a genfi tőzsdére. A Hitelbank igazgatósága elhatározta, hogy a Magnezit részvényt bevezetik a prágai és a genfi tőzsdére. Ezzel egyidejűleg a Magnezit főkét emel 1:1 arányban 300 cseh koronás árfolyamon.

× Magasabb árfolyamok a vasárnapi magánforgalomban. A vasárnapi magánforgalmat megszilárdult irányzat, de üzlettelenség jellemezte. Szombaton délután késő estig úgy a bankok, mint a magáncégek hatalmas üzletet bonyolítottak le, ezuttal nemcsak arbitrázserkékekben, de a helyi piac részvényeiben is. Az érdeklődés középpontjában a Salgó, amely jelentős tranzakció előtt áll, az Osztrák Hitel, Köszén, Magyar Hitel, Magnezit, Brassói, Lámpa állottak. Miután a vasárnapi bankközi forgalomban tényleges üzletkötéseket nem jelentettek tudósítónk, esupán néhány taxációs árfolyamot közlünk: Köszén 2.775, Salgó 650, Magyar Hitel 660, Angol-Magyar Bank 140, Rima 120, Allamvasut 415, Kereskedelmi Bank 1300, Spódium 200, Georgia 685, Osztrák Hitel 116.

Del-Ka
VII. ERZSEBET KÖRUT 28.
KÉT SZOROZAT
olcsó, nagyon tartós gyermekcipő

BARNA TENÉRBŐR SZEGES   **FEKETE BOXKALF RÁMÁNYRÁGOTT**

26/30 K **27.750**   26/50 K **42.550**
31/35 K **51.800**
31/32 K **33.300**   36/39 K **62.900**

HÁZICIPŐ
22.200 K.

Occasiós olcsóságot női- és férficipőkben. Kirakataink föltűnőek!

PECUNIA BANK
BETÉTITÁRSASÁG

Elfogad heti **kosztpénzbetéteket** a mindenkor legmagasabb kamatozás mellett, valamint tőzsdei megbízásokat a legelőnyösebb árfolyamon

Dr. Grünwald Emil
banküzlete

Telefon: **192-27**   767   V. Bálvány-utca **13**
Postatak. számla 52117   féltenelet

30 percig
szakadatlanul
kacagnak.
Kelemen Palika
című Szőke Szakáll-bohózatán az
Apollóban
Jegyrendelés: telefon 33-35

Paplan -ért első utja
SZALAI
a paplankirályhoz legyen VII, Kertész-utca 35

BŐR KABÁT
(férfi és női) barna v. fekete
K 360.000

KOCH TESTVÉREK 26
Károly-körut 26

Ujdonság a
„BALDWIN”

Teljesen pótolja a téli kabátot. Elegáns viselet üstől-tavaszig. — Minden divatszinhben. — Londonban az uri-világ viselete.
K 420.000

KOCH TESTVÉREK 26
Károly-körut 26

Zsoldos-tanintézet
legjobban készít elő magánvizsgákra VII, Dohány-utca 84

Hócipő SÁRCIPŐ KAPHATÓ.
JAVITHATÓ NEUMANN GÉZA
VI, Nagymező-utca 44. sz.

× **A vallás- és tanulmányalap** — Nemzeti Hitelintézet részvényei. Megirtuk, hogy gróf Klebelsberg Kuno kultuszminiszter a vallás- és tanulmányalap tőkéjének nagyrészeért *Nemzeti Hitelintézet részvényeket vásárolt*. Mindenki kétkedéssel fogadta ezt a hírt, mert hihetetlennek tetszett, hogy a kultuszminiszter a vallás- és tanulmányalap pénzét egy olyan konjunkturális vállalat részvényeibe fektesse, amely a gazdasági élet hullámzásának alaposan ki van téve. Eddig minden cáfolat nélkül maradt annak a megtörtént eseménynek a közlése, hogy a kultuszminiszter a Nemzeti Hitelintézetnek az állam kezén lévő részvény-paketjéből 55.000 darabot vett át a vallás- és tanulmányi alap terhére, egy hasonló mennyiségű pakett pedig a Futura birtokába jutott. A föltűnést keltő tranzakcióról, amelyet egyébként már a kultuszminiszteriumban is bevallanak, jól beavatott helyen a következő információkat adták *A Reggel*-nek:

— A vallás- és tanulmányi alap valóban átvette a kormány kezén levő Nemzeti Hitelintézeti részvény-pakett egy részét.

Nem igaz, hogy a vallásalap egész tőkéjét ebbe a részvényvásárlásba fektette. Csak felévi „bevételeknek” terhére vett az államtól Nemzeti Hitelintézet-részvényeket, a részvények belértékénél lényegesen alacsonyabb átvételi áron. Az igazgatóság összeállításából látni fogják majd, hogy a részvényvétel a kultuszminiszterium részéről egy

teljesen gazdasági természetű intézkedés

volt, amelynek célja, hogy az alapok jövedelmezőségét — miután eddig egy Mária Terézia-korabeli szabályzat volt az irányadó a hasznosítás szempontjából — fokozza. A Nemzeti Hitelintézet igazgatóságába a vallás- és tanulmányi alap többeket fog delegálni.

Eddig a „beavatott”. Az egész ügyhöz nekünk csak annyi hozzáférni valónk van, hogy a Nemzeti Hitelintézet részvényei nem azok az állandó értékű és jól jövedelmező befektetési objektumok, amelyek egy közalap céljainak mindenképpen megfelelnek.

× **Angol-Magyar Bank** elhatározta, hogy 1800 millió alaptőkéjét 2400 millióra emeli. Minden 2 régi részvény alapján 1 új vehető át 25.000 K-ás áron december 4-ig, délután 4 és 5 óra között (szombat kivételével), a bank értékpapírpénztáránál. A közgyűlés Deutsch Sándort, a Spodium-koncern vezérigazgatóját és Fuchs Arturt, az intézet ügyvivő igazgatóját, az igazgatóság tagjává választotta.

calciumos
gyógytápkakao
csecsemőknek,
gyermekeknek,
felnőtteknek.

Előnyei:
nagy tápérték,
gyors súlygyarapodás,
az elcsúszott szervezet felújítása.

Panacea Gyógyszervegyészeti RT

Főlemelik az építkezési hitelt

A közeli napokban megkezdődik a Lakásépítési Állandó Bizottság

(*A Reggel tudósítójától.*) Nemrégiben megírta *A Reggel*, hogy az állami lakásépítő akció, amelynek keretében a vállalatok építkezéseit bonyolítják le, teljes erővel megindult. A lakásépítő akcióról szóló törvény végrehajtási utasítása már régebben megjelent és eszerint a szakminiszteriumok és az érdekeltek képviselőiből megalakul a **Lakásépítési Állandó Bizottság**, amelynek feladata a vállalatok építkezéseire kért állami hiteligények elbírálása.

A L. A. B. — *A Reggel* munkatársának illetékes helyen szerzett értesülése szerint —
már e napokban hivatalosan is megkezdődik működését.

Információink szerint

az építési akcióra szánt 42 milliárd alig 6—8 nagyobb építkezésre máris elfogyott az előirányzatban.

Egyedül a **Hitelbank Bőszörményi-ut** hatalmas palotájának fölépítésére hét és fél milliárd

állami hitelt kap valorizálatlanul a 60%-os kincstári hozzájárulás címén.

A L. A. B.-hoz benyújtott hiteligények máris meghaladják a 150 milliárd koronát.

Eppen ezért Vass József népjóléti miniszter a pénzügyminiszterrel már tanácskozást kezdett az építkezésre szánt hitel összegének főlemelése céljából.

A részvénytársaságok és egyéb vállalatok, valamint magánosok egyre nagyobb számmal adják be kérvényüket az állami építkezési akcióba való bekapcsolódásukra vonatkozóan. Ugy látszik, a 60%-os kincstári hitellel való építkezés nagyon jó üzlet a bankoknak, mert

eddig több mint tíz budapesti pénzintézet jelentette be igényét a kincstári hitellel,

azonkívül csaknem valamennyi közgazdasági érdekképviseletünk és igen nagy számmal magánosok.

Általános sztrájk fenyegeti az osztrák vas- és fémipart

Bécs, november 25

(*A Reggel tudósítójától.*) A vas- és fémipari munkások az utóbbi napokban újabb bérkövetelésekkel állottak elő. Ezek a követelések a békebeli keresetek huszonkétezerszeresének felelnek meg. A munkáltatók ezzel szemben szaktani akarnak a mai bérrendszerrel, amelynek legnagyobb hátrányát abban látják, hogy mechanikusan javítja a béreket és nincs tekintettel a munkateljesítményekre. A munkáltatók az egyéni bérrendszert akarják bevezetni, amelynek lényege, hogy a munkáltató külön-külön állapodik meg minden munkásával, akinek bérét tehetsége és szorgalma szerint állapítja meg. A munkások vezetői erről hallani sem akarnak, mert ez a rendszer a munkásság elnyomására és rabszolgaságára vezetne. A munkások és munkáltatók közötti tárgyalások nem vezettek még eredményre és Ausztria mértékadó köréi elkerülhetetlennek tartják az általános sztrájkot a vas- és fémiparban.

× **Közgazdasági hírek.** Ismeretes, hogy a Kereskedelmi Bank elhatározta a *Salgó-részvényeknek a svájci tőzsdére való bevezetését* és hogy ebben az ügyben ifj. Chorin Ferenc, a Salgó vezérigazgatója, Genfben tárgyal. Vasárnap este Weisz Fülöp, a Kereskedelmi Bank elnöke is kiutazott Genfbe, ahonnan a Salgó-tárgyalások befejezése után Párisba, majd Brüsszelbe utazik, hogy előkészítse a *Kereskedelmi Bank tőkeemelését*. Weisz Fülöp két hétig marad távol Budapestről, december első hetére várják vissza. — A *fapiacon* négy papírról van állandóan jó vélemény, dacára a tőzsdei irányzat veszedelmes ingadozásának. Ezek: *Nasici, Ofa, Hazai fa, Guttmann*. — A százezer koronán aluli papírosok közül rendkívül alacsony értékűek a *Globus, az Egis, az Ocean, a Viktória Butor, a Közveti, a Villányi*. — Az *Asphalt- és Kátrányipar* részvényeinek bevezetéséhez a tőzsde igazgatósága szombaton hozzájárult. Értesülésünk szerint a keddi tanácsülés jóváhagyása után rövidesen a tőzsdére kerül. — A *Baróti* e héten újabb tranzakciókat fejez be a mezőgazdasági szesziparban.

× **Pesti Magyar Kereskedelmi Bank** igazgatósága értesíti a részvényeseket, hogy miután az ideiglenes részvény-elszámoló tőzsdei szállíthatósága folyó évi december végével megszűnik, az összes külföldi ideiglenes részvény-elszámolókat folyó évi december 1-től december 30-ig a bank pénztáránál be kell cserélni végleges részvényekre.

× **A Magyar Cukoripar Rt.** keddi közgyűlése az igazgatóság javaslatára elhatározta, hogy szerdától fogva a március 31-én záródott 1922—23-iki üzletév szelvényeit darabonként 2000 K-ra beváltják a Magyar Általános Hitelbanknál.

× **Gazdabank Rt.** az alaptőkének egy milliárdról két és fél milliárdra való főlemelését határozta el. Az új részvények 2:3 arányban 2000 K-ért bocsátatnak a régi részvényesek rendelkezésére. Az elővételi jog december 18-ig gyakorolható az ideiglenes pénztárhelyiségben, Semmelweis-utca 2.

× **A Borsodi Szénbányák Rt.** igazgatósága december 3-ára rendkívüli közgyűlést hív egybe a jelenlegi 82 millió alaptőkének 64 millióra való főlemelése céljából. A kibocsátandó részvények a régi részvényeseknek 1:1 arányban fognak följárni.

× **Filmvállalatok a tőzsdén.** Az elmúlt héten a *Star* után a *Corvin-film* is bevonult a tőzsdén jegyzett papírok sorába. A *Corvin-vállalat* nagyon jelentős átalakuláson ment keresztül, komoly tőke és hozzáértő munka fekszik benne. A tőzsde a *Corvint* 35.000 koronára taksálta.

PYRAM

bőven csernobél, terpentindus, a bőkebeli-
nél is jobb minőségben készülő kiváló tisztító és konzerváló hatással bíró cipőkrém

BENES TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYAR RT., GYOR

Stella-csipőpor, GUSTO, vanillin cukor, a legjobb Gyári: Hottentillier-utca 45.

KÖLLŐ, LEBLANG és ABT
BANK- ÉS VÁLTÓÜZLET
(Renaissance-palota) Nagymező-utca 22-24
Telefon: 129-26, 130-27 és 75-87.
Fiókok: Hódmezővásárhely, János-tér és Oroshaza, Tancsics Mihály-utca 3.

Üzletük állandó kábelhírszerkesztésben van a tőzsdetoronnyal, miáltal t. ügyfeleinket a borsókor tőzsdetárhelyeséről a legpontosabban értesíthetjük.

ÍRÓASZTALOK és teljes irodabehatározások a Vörösmartyú-nál, Vörösmartyú-utca 58. Tel.: 61-43

Megnyílt a
MERCUR
CIPŐGYÁR RÉSZVÉNYTARSASÁG
BUDAPEST, VI, DALNOK-UTCA 11

Saját gyáranak utcai helyiségében e hó 22-én, csütörtöktől folytatólag, kicsinyben mindenféle elsőrendű cipőgyártmányait alanti áron bocsátja a közönség rendelkezésére

Férficipő	60.000 K	Leány- és fűcipő 26/29	36.000 K
Női magasszárú cipő ..	55.000 K	Leány- és fűcipő 30/34	45.000 K
Női félcipő	50.000 K	Bébecipő 18/21	12.000 K
Fűcipő 35/39	50.000 K	Bébecipő 22/25	14.000 K

Barna tehénbőr férficipő 65.000 korona.

cipőinek páronkénti eladása!

Vasutasok, postások és családtagjai fényképes igazolvány ellenében külön engedélyre részvehetnek

SZÍNHÁZ MOZI

Helyszini jelentés a „Pompadour“ titkos házi főpróbájáról

Szombaton délelőtt tartották meg a Fővárosi Operettszínházban Fall Leó és Harsányi Zsolt operettjének, a „Pompadour“-nak, első díszletes, jelmezes — titkos házi próbáját, ami annyit jelent, hogy csak a színház legközvetlenebb hozzátartozóit és legbizalmasabb barátait engedték be a nézőtérre. Így többek között jelen volt a konkurrens operettszínház két férfitrimadonnája, az egyik, mint csöndes szemlélő a nézőtérre, a másik, mint hangos szereplő a színpadon. Nem lévén ugyanis bouviantja a „Három grácia“ sikerétől oly búske színháznak — Nádor Jenőt kölesön kellett kérniük a Király-utcai műintézetől. Jelen volt ezenkívül néhány ismert pesti ex-primadonna, egy egész csomó leendő primadonna, azonkívül a színpadon szereplő primadonnák belső titkos tanácsosai, egy-két „szigoruan bizalmas“ újságíró, egy pesti ismert divatszalon cég főnöke, a Blumenthal-konzern összes igazgatói, továbbá Gombaszögi Frida és Jób Dániel, mint magánemberek. A többire a babylonai sültségekben nem tudtam ráismerni.

Két nevet kell mindjárt előljáróban megfogalmaznom, mint két lobogót. Az egyik Fall Leó, a másik Fedák Sári. Ennek az operettnek a muzsikája ugyanis valami leírhatatlanul édes, szinte szájjal izelhető, gyöngyöző itálhoz hasonlít, amelytől — mennél többet iszik belőle az ember, annál szomjasabb lesz tőle. Van valami hihetetlenül kellemes, majdnem szemmel látható rózsaszínű virágzás, egy habos, felhős könnyedség ebben a muzsikában. Bűbájosan szép ez a partitúra, ragyogó munkája a klasszikus tudásnak és a komponáló zseninek.

A másik név — Fedák Sári. Magam is elmosolyodom e pillanatban, amikor mindenekelőtt azt írom le róla, hogy az a Fedák, aki a szerdai premier estéjén „Pompadour“-t énekelti fogja — nem az a régi Fedák, aki pítlyet hányt a partitúrának és csak viccelődött a zenével, hanem egy valóságos és kitünő — koloratura énekesnő. Hogy aztán ezt a bosszorkányságot Fedák hogy csinálta — nem tudom, de a hangja egy egészen szép és nagyterjedelmű hang, nem lehet többé viccelődni rajta. Ő az, aki Falltól elválaszthatatlanul sikerre viszi ezt az operettet, tovább megyek: ő maga a siker a „Pompadour“-ban. Ő a lelke, az csipitje, a szépsége, a diadala ennek az egész darabnak, a színháznak, minden csak stáffage és dekoráció körülötte, kárpit és csipkedisz ennek a nagyszerű asszonynak a zsenije, a tudása — a színpadi trónusa körül...

A színház rengeteget áldozott a darabra. Négy-száz millió koronába került a „Pompadour“ kiállítás, a csodálatosan szép díszletek és a ruhák, amelyeket a legkisebb showgirlnek is a legelőkelőbb szalonban csináltatott meg a rendezés. Tagadhatatlan, hogy a színház szinte patinásnak nevezhető pedigéjét annak a nagystílű bőkezűségnek köszönheti, amellyel első sorban önmagát, aztán darabjait és a publikumát tiszteli meg. A második fölvonás budoir-díszlete csupa hab és selyem. Crevettiszínű csipkével díszített crepe de chine baldachin a mennyezet, körülötte virággirlandokkal, amely egy ládába a színpadot, mint egy rózsaszínű báránnyal felhő, a nyitott háttérben, a kék éjszakában hatalmas fontain lumineuse szikrázik ezernyi színben, olyan az egész, mintha valóban álvarás-szöftök volna a Rois Soleil tündéri világát a budapesti Nagymező-utca. Muszáj volt tapasztalni ennek a gyönyörű képnek...

Az operettben az történik, hogy Pompadour asszony ellátogat inkognitóban egy párisi kurlakosmába, amelyet publikuma a „muzsiká istállója“-nak nevez. Az „irodalmi“ bohémantya törzspublikuma gunyudalokat énekel Pompadourról, ezeket a gunyudalokat egy Calligót nevező jüzfapoéta gyártja, egy párisi Hazafy-cára annak, hogy egy szenzációs Poiret-kredención jön be a színpadra —, szobacicusnak nézi. Alomszerűen szép ez a ruha, a hátam mögött is Berkovits Bandi, az összes többi ruhák kreatőre, ő diktálja: Velasquez-szabású rózsaszínű rokokó selyemszoknya, alul rüszdiszítéssel, spitzderékkel, a derékon rózsaszínű rózsadiszítések, ezüst kötélygel, a derék crevettiszínű bársonydiszítéssel, könnyökig érő ujjak, ugyan-

olyan molldiszítéssel mint a szoknya, fekete bársony dreispitzkalap, a fülekben hosszú türkiz fülbevalók, a kézben kis legyező, a ruha fölött rózsaszín szanaszant köpeny...

Fejedelmi Fedák ebben a fejedelmi ruhában s méltóságából csak akkor veszít, amikor kimegy a színpadról, mert csak oldalt fordulva és lípegve tud kimenni a gigantikus szoknya-óriásban a színről. Fedákkal együtt jön be a színpadra Biller Irén, ő fekete trotterruhában van, nicsenek még készen a színpadi ruhái. Berkovits Bandi bediktálja, hogy Biller ruhája sötétlék velourchiffonból készül, ezüstbrokát díszítéssel, spitzderékkel, rozsdavörös velourchiffon capp-el, sötétlék dreispitzkalappal.

Elég az hozzá, hogy itt aztán Pompadour, aké közben megismerkedik egy csinos fiatalemberrel — Nádor Jenővel — saját méltóságos füleivel hallja Calligót — Halmay gunyudalait, mire utasítást ad a rendezőminiszternek — Ujváry Lojzának —, aki kémkedni jött Pompadour után „a muzsák istálló“-jába, hogy az egész bandát fogassa le. A kocsmát körülveszik, Pompadour leveti inkognitóját, Calligót urat elviszik udvari inkognitók, hogy ezáltal kénytelen legyen díszíteni Pompadourt, igen ám, de Nádort is lefogják — és besorozzák katonának.

A második fölvonásban van a legtöbb attrakció: táncban, énekben, eszékmenyben. Nádor Jenőnek, aki soha még ilyen szépen nem énekelt, van egy „Pompadour“ című dala ebben a fölvonásban, nagy sikere lesz vele.

Ebben a fölvonásban van Fedáknak egy táncduettje Halmayval a híres „Ó, József“ dalmára, ennek lesz a legnagyobb sikere. Fedák a fölvonásban egy pávaszerű, aranycsipkeruhát visel, fehér parókával, egy szál rózsaszínű-rózsával a fehér parókában, úgy néz ki a második fölvonás hihetetlenül gazdag pompájában, mint egy sikrázó diadém, eleven lakomája a szemeknek. Biller ebben a fölvonásban zöld kreppmaroquin ruhát fog viselni, virágos brokát szoknyával, „dus aranyhímzéssel“, amint a tudós pesti Poiret-Bandi diktálja. Fedák ebben a fölvonásban háromszor öltözik át a színpadok mögött, először a „Putijórné“ ruhába — „ezüst laméruha, kétszínű vörös velourchiffonból, ezüst római sisak, öt-hatszínű struccotoll“, aztán egy korabeli hálórúhába: „rózsaszín crepe de chine szoknya, hozzá hatlyaprémés cerise szín hálókabát, valódi csipkefejűtő a hálókabát színéből való bársonyszalaggal“... (A végén már egész szakértő lettem belőlem, elkezdtem vitatkozni Poiret-Bandival, úgy értetlen a velurokat, chiffonokat és chine-eket... Rémes, hogy a női öltözködésnek mennyi rengeteg titka lehet...)

Pompadournak a továbbiak folyamán egész komoly szándékai vannak Nádorral, ki is rendeli őt őrszolgálatra már első éjszaka, de a rendezőből semmi sem lesz, mert Nádorról kislul, hogy a hugának a férje, aki a jaképnél hagyta a feleségét. Visszaudva tehát Nádort a feleségének, aki épp a rendező éjszakáján állít be nagy vártatva Pompadourhoz, hogy kerestesse meg neki a megszökött férjét — ő maga pedig észreveszi az őrszakasz parancsnokát, egy fiatal tisztet, aki szintén nagyon csinos ju (Kompollthy) —, fölragantja a vállát, int neki és elkísérteti magát vidéki kastélyába, ahová pihenni visszavonul: Ha ló nincs, jó a Kompollthy is...

Ami ezenkívül van — az a tulajdonképeni operett. Rengeteg vice, tánc, tréfa, nevetés, egy csomó gyönyörű nő, Fedák, Biller és a többiek mind és Szabolcs Ernő, a rendező, aki újból nagyon kitelt magáért. Négy óra után volt vége a főpróbának, addig mindenki ott ült és dolgozott étlen-szomjan. Meg kellett volna ebédelni a színházban. Tele volt enniváló nőkkel.

Egyed Zoltán.

* Vasárnapi filharmónikus főpróba. Nem újdonságok, hanem választékos, gondos kidolgozás, olykor koncentrált összfhatás tették élvezetessé a mai hangversenyt. Schuman ritkán hallható C-dúr szimfóniája a literatura édes vizeiről, a beethoveni végtelen óceán perspektívájára felé igyekvő hajó, amelyet azonban megcsapott és partmentén sodor a romantizmus megfordult szele, hogy majdan Brahms számára fölfedezze a szorosok, félszigetek rejtettebb ölen virágzó tájakat. A nekilendülő nagy ívek a továbbszövés folyamán imitációk dus firtözeteiben vesznek el, az ábrándos lelkü zeneköltő mély gondolatai nem egyszer a hangszereles hiányosságának hinárjain akadnak meg. Dohnányi a rokonlélek átérzésével, szerető, olykor helyeseltetően retusírozó kézzel vezényelt. A hangverseny szolistája Bokor Judit, a külföldön már évek óta elismert gondokaművész volt, aki D'Albert versenyművét érkei szépségű tónussal, egyéni fölfogásban minden részletben lebilineselően adta elő. Brillians technikája legyőzte az időjárásra érzékenyen reagáló hangszer szeszélyeit is. Meleg, megérdemelt sikere volt. Ducasse ismételtén szerepeltetett szimfóniai költeménye, a szellemességekben bővelkedő, ma már kissé kopott líbériájú „Büvészinas“ zárta le a hangversenyt. (V. M.)

* Original estélyi ruha Berkovitsnál.

„Az első hajnal“ A Renaissance-Színház, néha még felt hazak ünneplik Szép Ernő kivételes színpadi költeményét, a „Lila ákác“-ot, hogy műsorát változatosabbá tegye és a „Lila ákác“-ot minél tovább műsoron tarthassa, máris premierre készül. Csörgő Hugónak, a kitünő újságírónak és írónak, akinek évekkkel ezeiótt „A lovag ur“ című vígjátéka nagy sikert aratott a Vigzínházban, de aki azóta nem szólalt meg a színpadon, „Az első hajnal“ című drámáját mutatja be a jövő hét elején. Ennek a rendkívül érdekes drámának főszerepeit Simonyi Mária, Törzs Jenő, Munkácsy Nagy Margit és a színház új tagja, Mágori Mária játszik; rendező: Bérey Ernő.

* A Vigzínház műsorában „A király“, a legmulatságosabb vígjáték, négyszer szerepel. Két este, kedden és szombaton. „Az orvos diemájá“-t játszik, esütörtökön pedig az „Ivanov“ kerül színpadra. Vasárnap a „John Gabriel Borkman“-nak lesz első délutáni előadása.

A magyar gyártmányu textilárak 15-20 százalékkal drágultak, ugyszintén

15-20%-kal

drágább lett a külföldről importált áru is. Mi mindezek dacára, hogy a karácsonyi vásár menetét ne zavarjuk,

november 30-ig

nem emeljük

az árakat

és készleteinket a régi olcsó árban árusítjuk

GÓLYA-ÁRUHÁZ

Király-utca—Nagymező-utca sarok és Vámház-körút—Calvin-tér sarok

Nagy készletünk van:

ruhavászon 11.000 K

minden színben..... továbbá férfi- és női ruhakelmék, vásznak és sifonok, zefírek, batizstbélések, férfi- és női fehérneműk, férfi- és gyermekharisnyák, kötött női mellények, gallér, kézeltő és nyakkendők

BÉKEFFI-BOROSS
KABARÉ, RÁKÓCZI-UT 90 TELEFON J. 90-40

Uj novemberi műsora a legjobb kabaréműsor
Csupa aktualitás, a legújabb események karrikaturája

Az előadás kezdete pont 9 órakor
Pénztár egész nap

AZ ORIENT-KÁVÉPÖTLÉK

a legjobb,

jóságban a szemeskávével is versenyez!

Csakis nemcsinál! cikóriagyökérrel kőszül!

Hogyan jutott Kaszab Anna Mima szerepéhez?

— Levél a szerkesztőhöz —

Arra a kérdésre, hogy miképen kaptam meg a „Vörös malom” Mima szerepét, az alábbiakban adom meg a feleletet:

Egy unalmas délután bevetődtem, volt tanárnőmmel, Dietrichnével, az Unió irodájába. Csak úgy véletlenül. Nem volt ott semmi dolgom. Egyszerre belép Csontos, akit személyesen még nem ismertem. Érdeklődni kezdett utánam. A következő percben már meg is ismerkedtünk. Elmondta, hogy a „Nagy bariton” Miss Warren szerepére éppen őt keres, mint én vagyok. Megkérdezte, hogy nem vállalkoznék-e rá? Örömmel igent feleltem, mert titkolt vágyam volt ismét színpadra lépni, ahol már a multban sikereim voltak. Boldogan emlékeztem vissza debreceni sikereimre. Kedvence szerepeim voltak „Silvio kapitány”-ban Nagy Szilágyi Mária és Sudermann „Otthon”-ában Magda. Mindkettő sok, forró színházi estét szerzett nekem. De nem sokáig vehettem ki részemet a debreceni közönség szeretetéből, mert átvectem egy sokkal csüdesebb, de nem kisebb boldogságot nyújtó terepura: férjhez mentem. Így kerültem Pestre.

Nem sok időm volt a régi boldog színházi reminiscenciákön tölpeledni, mert a következő pillanatban már ott álltam Lázár direktor szobájában, aki azonnal átadta nekem a „Nagy bariton” Miss Warren szerepét.

Egyheli próba után látták, hogy az egyéniségem sokkal nagyobb és súlyosabb szerepek eljátszására van predestinálva. Ertesítették a Vezért, aki ad audientum verbum magához kértett és azzal a hihetetlennek tetsző kijelentéssel fordult hozzám, hogy hat nap alatt tanuljam meg Mima szerepét. Képzelteti, mennyire meglepődtem az ajánlaton. De elvállaltam. Ejjelt nappallá téve, kezdtem hozzá ennek a nagy teljesítményt kívánó és ideget felőrölő szerep megismeréséhez. Délelőtt Tarnay főrendező vezetett a nehéz szerep labirintusaiban. Kimerülve érkeztem haza a próbákról és már egy óra múlva újra nekifogtam a tanulásnak. S tanultam délután, este, éjjel, hajnalban és reggel, sőt még rövid ideig tartó álmomban is Mima szerepét recitáltam. Így ment öt napig egyfolytában. Tulajdonképen teljes próbám egy se volt. Így vártam a vasárnap délutáni fölépésemre: amikor szombaton este 7 órakor megszólal a telefonom és a Vezér a nem várt hírrel lép meg, hogy azonnal üljek autóba, mert egy óra múlva be kell ugranom Mima szerepébe. Képzelteti, szívem hogy dobogott az izgalomtól és örömtől. Alig volt időm az átöltözködésemre, már jött az ügyelő, megegyezt a gong és a vörös malom kazamatáiból fölkerültem a rivalda fényébe. Már izgatott se voltam, már lámpalázam se volt, oly nyugodtnak éreztem magam, mint most, miután a közönség, hogy Rákosi Szidi mama szavaival éljek: „elfogadott”.

Még csak annyit, hogy előadás után Beöthy vezérigazgató fölkeresett öltözékben és tudtomra adta, hogy szerződéses aláírás végett készen vár az Unió irodájában. Egyben igen melegen gratulált az első debütálásomra. Így lettem a Magyar Színház tagja.

P. Kaszab Anna.

* A Belvárosi Színház heti műsorán a színház legújabb nagyszerű darabja, „A nagy bariton”, négyszer szerepel: kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap este. Hétfőn a „Tavaszi ébredés”-t adják, szerdán és pénteken „A légócsap” kerül színre. Vasárnap délután Szenes Béla kifünő vígjátéka, „A buta ember” kerül színre, 3 órakor, mérsékelt helyárakkal.

* Liptal Imre ragyogóan szellemes vígjátéka, „A főnök ur neje”. Nagy Endre bájos, kis operettje, a „Budai idill”. Feydeau legmulatságosabb bohóza, a „Csendes éjjel”, aktuális tréfákból és jelenetekből áll a Teréz-körtüi Színpad megnyitó műsora. A bemutatás előadás decembar 1-én, szombaton este lesz.

Newyork művészei a magyar tehetségek megmentéséért

Monstrehangverseny a newyorki operaházban

(A Reggel tudósítójától.) Tavaly Szilveszterkor indította meg Huszár Károly, a nemzetgyűlés alelnöke, a Magyar Tehetségek Megmentésére irányuló mozgalmat, amely eddig az ország területén 1200 rendkívüli tehetséggel megáldott középiskolai tanulót kutatót föl és segélyezett több millióval. Huszár Károlynak ez a kezdeményezése is fényes eredményekkel járt, mert egyetlen nemzeti szempontok szerint volt vezetve és minden adminisztratív költség nélkül, példaszerűen bonyolított le. Mióta idehaza a sok oldalról igénybe vett publikum, ugyszólván kimerült az adakozásban, a külföldön kellett segítséget keresni a szenális magyar diákok megmentésére. Kapóra jött éppen Yay Kaufman amerikai hírlapírónak Budapesten való látogatása. Huszár Károly bemutatatta az Evening Telegram világhírű riportterének, az ifjú magyar zenik égbekiáltó nyomoráról fölvevő kataszteri anyagot. Ez olyan megdöbbentő hatással volt Kaufmanra, hogy spontán elhatározásból megígérte, hogy Newyorkban valamelyik színházban „Magyar Est”-et rendez és annak minden jövedelmét Budapestre küldi a magyar tehetségek megmentésére, azzal a kikötéssel, hogy a tekintélyes összeg felekezeti különbség nélkül osztassék szét. Fölkérésére 35 kiváló star és mintegy 78 művész vállalkozott a szerepekre. A Manhattan Operaház ingyen bocsátotta rendelkezésre a színházat. Még a szolgazemélyzet is ingyen dolgozott. A művészi kivitelü programot Kober Leó, Raskó Aurél és Pogány Willy festőművészek készítették.

November 11-én, vasárnap este volt a díszelőadás. A páholyokban ült gróf Apponyi Al-

bert leányával és Jeritza Mária-val; mellettük a gróf Széchenyi család, Wanderbilt-ék, James W. Gerard, Untermyer, Gardezza és a newyorki előkelőség legjobbjai. A szereplők 17 nemzet tagjaiból kerültek ki. A nemzetek művészi ligája fáradozott azon, hogy jóvátegye azt, amit a világháború és az igazságtalan béke elkövetett a magyar gyermekek ellen. A szereplők között különösen ünnepezték Hajós Mici-t, aki magyar ruhában, magyar népdalokat énekelt, Blanche Bates azt mondta, hogy Amerika adósságot fizet Magyarországnak a művészetéért, mikor gyermekeiért áldoz. Eva La Gallienne azt mondta, hogy a szenvedő magyarokhoz tartozónak érzi magát, mióta magyar szerzők darabjaiban kedvence szerepeit játszhatja. Gambarelli, Amerika legjobb táncosnője, elhozta magával az estélyre a Capitol teljes baletkarát, Florence Mill, híres néger énekes és táncosnő tizenkéttagú néger zenekarával szerepelt. Paul Whitemann 15 tagú jazz banddel. Művészetük legjavát adták: Leo Dietrichstein, Nora Zayes, Billy Burkes, Yoe Cook, Josephine Wiktor, Mary Regan, Phillippe Baker stb. Valamennyien fényes nevei Newyork színházi életének. Az estét ugyszólván végigtapsolta a közönség.

Gróf Apponyi Albert a színpadra ment és onnan köszönte meg a szereplőknek és a rendezőségnek a magyarság iránt tanúsított jóakarátát.

A hangverseny-estély több ezer dollárt jövedelmezett a Magyar Gyermeksegélyezési Alap javára. Yeamme Eagels, aki megígérte szereplését, ezerdolláros csekket mentette ki emaradását.

Színházi hírek

* A Fővárosi Operettszínház e hetének eseménye a „Pompádour” szerzői bemutatása lesz, amelyet lázas izgalommal várnak a közönség legszebb rétegeiben. A világhírű újdonságot a legnagyobb sikerű szereposztásban és páratlanul fényes kiállításban mutatják be Fall Leonak, az illusztris szerzőnek, jelenlétében. A „Pompádour” előkészületei miatt hétfőn és kedden nincs előadás.

* Operák, operettek és az új mimodráma: a nagyszerű „Hasis” előadása várakozással a Városi Színház gazdag műsorán. Hétfőn Sándor Erzi komaragkesznővel a „Behémélet”, csütörtökön „Carmen”, szombaton „A szelvény borbély” kerül színre, mindkét előadásban Aquila-Adler Adelinnéval. Vasárnap este „A zsidónő”-t ismétlik, szerdán este és vasárnap délután Offenbach remekműve, „Orpheus a pokolban” folytatja diadalmas pályáját. Következő hétfőn „A denevér” kerül újra színpadra. Keddtől és péntekig a színház nagyszabású mulatványra, a „Hasis” foglaltja le. Ptasinszky Peji és Dulnoki Viktor jeles alakításával. A „Hasis”-sal egy estén, kedden a „Paraszt becsület”, pénteken dr. Nasta Mihály vendégfőléptével a „Bajazzók” kerül színre.

* Az orosz ballet vendégjátéka a Király Színházban. Az orosz művészek vendégjátéka iránt oly rendkívüli a közönség érdeklődése, hogy a vendégjátékot meghosszabbították. A művészek ennél fogva szerdán, továbbá csütörtökön, 25-én és 26-án is megismétlik szenzációs műsorukat. Vasárnap délután „Janos vitéz”-t játszik, 3 órakor, mérsékelt helyárakkal.

* „Menyasszonyháború”. A Városi Színházban javában folynak a legközelebbi újdonság, Sas Ede és Szabados Béla új daljátékának, a „Menyasszonyháború”-nak előkészületei. Külön érdekessége lesz az előadásnak Kolbay Ildikó, a kolozsvári Nemzeti Színház ünnepeit kedvenceinek vendégszereplése, akit a színház a „Menyasszonyháború”-ra szerződöttetett. Partnere Palló Imre, az Operaház művésze lesz. Kiváló a főbb szerepek Nagy Izabella, a népszerű primasónna, Somló Emma, Orley Flóra, Szilágy József, Horti Gábor, Cselenyi, Pázmány és Sik Rezső kezében vannak. Szabados Béla gyönyörű, izig-vérig magyar muzsikáját Markus Dezső tanítja be nagy művészi gondnal, a rendezés munkáját Szilágy József végzi, a tőle megszokott ambícióval.

* Nagy Endre föléptével, ünnepi köntösben várja a Teréz-körtüi Színpad szombati megnyitóját. A megnyitóműsor eseménye lesz a színházi salisounak. A kis darabok, tréfák egész serege teszik tarkává a végig mulatságos műsort, amelyben Salamon Béla, Füzes Anna, Dolnay Ilona, Herceg Jenő, Kertész Endre, Simay István és a színház csaknem valamennyi művésztárgyalja fölépnek.

* „A vörös malom” sorozatos előadásai. Molnár Ferenc színjátéka, „A vörös malom”, amely most is állandóan táblás hazák előtt kerül színre, a héten minden este, valamint vasárnap délután is műsorban van. Az esti előadásokon állandóan Darys Lili, Pécsi Blanka, Soulay, Celléret, Tarnay és Baróti játszik a vezető szerepeket. A délutáni előadásban Mimat: Kaszab Anna, Jánost: David adja.

* Salamon Béla föléptével két nagyszerű vígjáték. Nagy Endre komoranzai és tréfái, egy esemény aktuális szatíra teszik változatosabbá a Teréz-körtüi Színpad szombati megnyitó műsorát, amely a legjobb, amit a kaparórodalom eddig produkált. Jegyeket már árusít a színházi pénztár. Az előjegyzett jegyek szerdaig ugyannott átvethetők.

* Az Andrássy-utli Színház új műsora, amelynek bemutatóját általános nagy tetszés kísérte, a hét minden estéjén ismétlésre kerül; Molnár Ferenc, Szép Ernő, Szenes Béla, Fazekas Imre, Bus Fekete László, Szőke Szakáll darabjai és tréfái, a kifünő új nagyszámok nagy sikerű szerepek a színházban, valamint a kifünő művészeknek. Ugyanezt a műsort ismétlik vasárnap délután 14 órakor, mérsékelt helyárakkal.

* „A rózsalány” ötvendészer. Állandóan táblás hazák mellett, a közönség legnagyobb tetszésétől kísérve, érkezik 50-ik előadásához szombaton a Blaha Lujza-Színház nagyszerű újdonsága, „A rózsalány”, amely teljesen betölti a színház műsorát. Vasárnap délután a rendkívüli sikerű „Fi-Fi” kerül színre, Aspánia szerepében Vályi Ilonával.

* Royal Orfeum. Mindenki dicseri a novemberi nagyszerű műsort. Aki még nem látta, igyekezzék megünni, mert még csak rövid ideig ideig játszik.

Ezüst evőkészleteket, nászajándékokat, gyöngysorokat olcsón vásárolhat. **Erőltetés, gyöngyészereit,** ezüsttárgyait teljes értékben értékesítheti Semmelzer Sándor ékszerésznél, Károly-körtü 28, Közp. városi, főkapu mellett

Mozi-közlemények

+ A Mozgókép-Otthon nagy műsora: „Az ifjú Medárdus” 8 föl. Schnitzler-regénye. Vajda László scénáriuma, Várkonyi, Eszterházy, Hegyesy, Szőregy, Réthey stb. „A kilométerkőrály”, sport és bravuros amerikai vígjáték 5 föl. Amerika legkiválóbb különlegessége, Wallace Reid és Agnes Ayres-el. Angol híradó. (4, 6, 8, 10 órakor).

+ „Páris grófnője” — a teljes film — mind a négy rész — az Urániában. Az előadások sorrendje: 5 órakor az I. és II. rész, 7 órakor a III. és IV. rész, azután 9 órakor ismét az I. és II. rész, 10 óra 10 percekor a III. és IV. rész. Az egyes részekhez külön-külön is válthatók jegyek.

+ „Az ifjú Medardus”, Kertész Mihály világhódító filmje Várkonyi Mihály, Eszterházy Agnes, Hegyesy Mari főszereplésével a Mozgókép-Otthonban 4, 6, 8 és 10 órakor, az Omniában 1/5, 1/7, 8 és 10 órakor, a Corsóban 4, 1/6, 1/8 és 1/10 órakor kerül bemutatásra.

+ A Kamarában a nagyszerű Harry Piel-film mindkét része együtt egy előadásban. „A sátán helytartója” előadásai 5, 1/8 és 1/10 órakor kezdődnek.

+ „Páris grófnője” — a teljes film — I. II. III. és IV. rész, egyedül az Urániában látható.

Márka

még pedig értékes márka ma az egész világon a

valódi

DIANA sósborszesz

melyet nemcsak idehaza, hanem a leg-távolabbi tengerentúli országokban is ott találunk mindenütt, ahol fájdalomt kell csillapítani. Hatása csodálatos. Valóságos első segély a házbán.

Mindenütt kapható!

1 kis üveg ára @ K 1.15
1 közép " " @ K 3.10
(megfelel kb. 4 kis üveg tartalmának)
1 nagy üveg ára @ K 6.20
(megfelel kb. 8 kis üveg tartalmának)

Jelenlegi szorzószám: 3700

VI. Révay-u. 18 KIS KOMÉDIA Telefon: 14-22

Ma Rott és Steinhart föléptével „Az erőnyes Zsuzsika” és „Wenn es läutet”. Kezdetre 8 órakor

„HUBERTUS”

Cipőszalon * Muzsai-körtü 2 * Külön mértékosztály

ajánlja a kizárólag saját műhelyében készült elsőosztályú varrott utcai, estélyi és sport-cipőit BARNÁ ISTVÁN a „Modern Cipőszalon” volt üzletvezetője.

KATSINKA KORNÉL
UTÓDAI
GYERMEKRUHA-KÜLÖNLEGESSEGEK ÜZLETE
PARISI-UTCA 1. (VÁCI-UTCA SAROK)
TULZSUFOLT RAKTÁR
miatt az összes gyermekruházati cikkek
14 NAPOS OCCASIO
keretében november 15-től kezdve előadásra kerülnek:
Szörmekabátok
Leány-, fiu-télikabátok és felöltők
Fiu-, leányka- és bakfisruhák
Táncruhák
Játszóruhák
Piyamák
Baby-ruhák,
Gyermekfehérneműek
Bakfiskalapok
Kötött- és mackó-garnitúrák
a legfinomabb kivitelben.

Hogyan halt meg Désy Zoltán

— Egy újságíró naplójából —

Olvassom a lapokban, hogy hazahozzák Désy Zoltánt

Kelet-Galiciából, a zezawai temetőből. E vágató időkhöz kinek jutott eszébe Désy, az egykori magyar közelet Szent György-lovagja, a legtisztább férfi, aki valaha is a kezemet megszorította? Nekem atyai barátom volt, a sírját is én találtam meg egy csatáros hajnalon, anno 1916 február 27-én. Egész élete izgalmak, önfeledésben leérett 56 éve presztinálta arra, hogy egy tavaszi éjszakán eltűnjék és e szennyes, diestelen korban, mint örök példa és hősi legenda járjon vissza közbénk. Ki volt Désy? Magyar politikus, akinek zsenialitása a becsületessége volt. Nem elragadó szónok, titáni koncepció, lángeszű státusférfi — szürke, elgondolkozó, rekedt és beteg férfi, akinek a karaktere sugárzott és fénylött, mint egy ivámpa a ködös, sötét éjben. Elment a háborúba és elesett.

1915 áprilisában terjedt el Désy Zoltán hősi halálának híre. Senki sem tudott bizonyosat, a hadseregparancsnokság ellenőrizhetetlen jelentéseket kapott. Elhuroolták, fogságba vetették, kézi tusában sebet kapott és orvosi segítség híján elvérzett, lemészárolták a kozákok és a szívét, mint Petőfiét, a dárda hideg hegye járta át? Ekkor a bukovinai és délkelet-galíciai harcok után jártam és a testi és lelki nyomor teljességében nem volt más gondolatom, mint az 56 éves hadnagy kihűlt teste. Elhatároztam: nem nyugszom addig, amíg a sírját meg nem találom. Ismertem Désy Zoltánt. Tudtam: élve fogságba nem kerülhetett.

A jószerecsére bízom magam, amely soha, sohasem pártolt el tőlem, csak kocogtunk előre, torony irányában; Sadagora már hajnal óta mögöttünk, tavaszi fürgeteg szántotta az utunkat, estére pedig csikorgó hideg lett, hogy pokrócokba burkolva, mint az arab harcosok, dideregnünk és átkozódunk a szalmán. Zöldelő táblák között Keletnek haladunk, amikor végre, nem is messziről, ágyuk szavát hozza felénk az alkonyat. (Régen, boldog ifjúságunkban, kutyaugatás, harangzó, hirtelen föltűnő világosság emlékeztette az utast tanya, falu közelségére. A háborúban, lám, az ágyúzás kutyaugatása, harangzuga, világossága a vándorlónak.) Valóban, néhány perc múlva román falu alvógnak fordulunk be, futárok nyargalnak, a nyeregkapjukon olajmécse, szalmafódeles viskók fénye a pocsolyákban tükrözik vissza, a katonák dalolnak, magyar és román nótákat fölvaltva. „Lovas stájkór” táborozik

a faluban. A röplő lovasok vezérkara a román néptáncos alacsony, mestergeregdás szobájában ül, amikor bekopogtatok hozzájuk. Az asztalfőn a kapitány, gróf Bissingen, magas, szikár arisztokrata, körülötte gróf Brandis és Balázs főhadnagyok, gróf Thun, Lincke-Crassford és gróf Sylva-Tarvucka, Müller hadnagyok, Griez de Rouse zászlós. Ezek Désy marosvásárhelyi népfőlköli mellett harcoltak a zaleszkyi sáncok alatt.

És sorra elmondják a következőket:
Bissingen: Huszonharmadikán délután indultunk el a 202. számú magaslati pont irányában, ahol a Zaleszkyit védő megerősített orosz állások kezdődnek. A tizenkilencedik honvédszállóalj egyik népfőlköli századát támogatjuk. A honvédek élén sovány, idősebb hadnagy haladt, a sapkáját leveletette, a haja ősz volt, a bajusza is, cigarettázva, tíz-tizenkét lépésre mindig a csapata előtt haladt. A katonái

„moltóságos jó arunknak” szólították. Nekünk rögtön föltűnt a legénység és a tiszt viszonya. A honvédek úgy néztek föl rá, mint valami szentre. Ő mindegyiket a nevén szólította. Meglepetés-szerűen szorongóval rajtaütöttek az orosz állásokon, elfoglalták és befészkelték magukat. Most kezdődött az igazi tánc. A szomszéd sáncok gránáttal lötték a honvédeket, az őry, mltóságos hadnagy azonban tudomást sem vett erről, tovább is a katonák előtt járkált, cigarettázott, a sebesülteket költögette. Megtudtuk, hogy a hadnagy ur Désy Zoltán, magyar képviselő, nyugalmazott államtiszt. Fél tizenegy órákor koromsötét lett, az ágyúzás megszűnt rövid időre, odamentünk Désyhez és bemutatkoztunk neki. Mosolyogva kiadta cigarettáit, azt mondta, szenvedélyes dohányos, nem bírja füst nélkül. Ejjél táján a honvédek és a lovarkról leszállott dragonyosok és huszárok szorongóval, karabéllyal mintegy nyolcszáz méterre előre dolgoztak magukat és elérték azt a pontot, ahol a Zaleszkyi-Horodnyica-i mellékvasúti vonal az állami országutat keresztezi. Mi a jobbezárnyon verkedtünk. Désy volt a centrum. Az oroszok egyre nagyobb tömegeket dobáltak elénk, Désyt egész regimentek támadták, anélkül, hogy erősítést is voltak. A honvédek állása előtt rettenetes öldöklés folyt, még láttam, hogy Désy a csapat élére jut és ellentámadást parancsol. Kétszáz lépésre Désy megbottlott és elesett. Nem hiszem, hogy sebet kapott volna, mert az ellenség oly közel volt, hogy puskát már senki sem használt, az arannyal, dárdaival dolgoztak mindkét részről. Még esteben is kiáltozott, a honvédek mondják, hogy azt kiáltotta:

Flaim, flaim, ne törődjétek...
— Valószínűleg egy ledöntött drótsövénybe botlott, így eszmélt a sárba. Nyomban ita-tizenkétet hoztak eszt neki, mi ki akartuk vágni. De a taleróval szemben nem tudtuk a közelébe férkőzni. Meggyőződésom, Désy sértetlenül került a kozákok kezére, ha már nem él, úgy lemészárolták.

Gróf Brandis: Thun hadnaggyal tizenegy óra táján fölkerestük Désyt, hogy tiszteltünk tegyük nála. Végtelemül imponált nekünk, hivatalos katonáknak, az ősz magyar ur, akinek nem kellett volna háborúba menni, ötvenhat éves, mögötte tisztelteméltó mult, ki kérte volna számon tőle, miért nincs a harcban? Meg is kérdeztem: „Főhadnagy ur, ővenhat esztendőjével zavarba hoztunk, fiatalokat, mondja meg, kérem, mi okból szánta magát rá, hogy kardot kössön? Ömeltósága így felelt:

„En népképviselő vagyok, amikor a választóim bevonultak, egy pillanattig sem haboztam, a lelkiismeretem parancsolta, hogy mint követjük, megosszam velük a háború szenvedését. Különbén pedig a jövő nagy kérdéseire ez a háború adja meg a választ. A magyar képviselőházban foglalkozni kell a háborúval, előzményekkel, lefolyásával, következményekkel, hogyan is szöhatnék hozzá becsületesen, ha nem saját tapasztalataim alapján.

— Désy Zoltán tőlem százötven lépésre esett el. Az oroszok fényzórákat vetítettek és tisztán, világosan láttam mindent. Nem sebesült meg: a sikos talajon vagy drótsövénybe akadva börtött el. Még kiáltozott és esteben pisztolyával tüzlött. A hangját nem hallhattam, mert Désy egybőlként is rekedten beszélt, meg tehetőtt hűlve. A kozákok rávetették magukat, dulakodás közben megölték.

Gróf Thun: Az arca sápadt, beteges, törekes külsője volt, de sohasem láttam katonát pokoli tűzben vidámabb hangulatban. Az embereit mindig a nevén szólította. Több-ször börtöttam haza, edes hazánk, — nem értem a magyar nyelvet, de annyit megtanultam mégis: haza Vaterlandot jelent.

Balázs főhadnagy: Ejjél után már nagyon lihegett Désy, fáradt volt, mint mi fiatalabbak is mindannyian. Hét óráig állott szakadatlan tűzben, hat rohamot vezetett és három ellenséges rohamot vert vissza. Mindenáron ki akartuk vágni és élve vagy halva kihozni a kozákok karjaiból.

Egy évvel később azon a sáncban tapostam a havat, ahol a kozákok agyonverték. Paraszt-szánkón kimentem a zezawai temetőbe. Két méteres hó födte a hantokat. Itt nyugszik hadnagy ur Désy — mondják — és rannutatiak egy fehér, hideg dombra. Két összehajtott léc, rajta tintacseruzával, gót betűkkel: Lt. Desi.

Becsületes és nevezetes, hogy hazahozzák a közéleti tisztaság fanatikusát, hogy hét esztendő után hazai földben pihenjen. Mit ábrándít majd a Kerepesi-temető porhanyós földjében Désy Zoltán?

Lázár Miklós.

Ulain képviselő érdekes levele Medvés Medico vizsgálóbíróhoz

E héten hallgatják ki az ingyenrészvény-ügyben

(A Reggel tudósítójától.) Az Ulain-féle puccs ügyben háromnapos szünet következett be. Péntek óta, hogy a vizsgálóbíró kihirdette a letartóztatott terheltek előtt a további fogvatartás és Szemere Bélára vonatkozóan pedig a szabadlábréhelyezésre vonatkozó végzést, semmi érdemleges nem történt az ügyben és a mai nap sem hozhat semmi fordulatot.

Ulain másik ügye is pihen. Emlékeztet, hogy a nemzetgyűlés és a kormány felhatalmazására hivatalból üldözendő rágalmazás vétsége címén eljárást indítottak Ulain Ferenc ellen azon kortesbeszede miatt, amelyet július 29-én Cegléden mondott. E beszéd nyomán indult meg a hírhedt ingyenrészvényügy botránya. Dr. Medvés-Medico István vizsgálóbírónak osztották ki az ügyet, aki megidézte Ulain Ferencet, hogy kihallgassa. Időközben azonban hirtelen visszakértek Kecskemétre az iratokat, úgy hogy Ulain kihallgatása elmaradt. A vizsgálóbíró küldött ugyan értesítést Ulainnak, hogy nem tartozik megjelenni, de az értesítést későn kézbesítették, úgy hogy Ulain mégis csak megjelent. Amikor a vizsgálóbíró közölte vele, hogy hiába fáradt, nem lehet most kihallgatni, Ulain kifakadt:

— A hitvány rendszer tehát így folytatódik! Medvés-Medico István vizsgálóbírónak nem maradt ideje arra, hogy Ulaint kifakadásáért a törvényben előírt módon megrendszabályozza, mert a képviselő hirtelen sarkonfordult és elcsietett. Az esetről mindazáltal jegyzőkönyvet vett föl a vizsgálóbíró, amelyet a további eljárás lefolytatása végett áttett az ügyészséghez.

Ebben a rágalmazási bünpörben azután vizsgálóbíró az iratok Kecskemétről, amire a vizsgálóbíró újra maga elé idézte Ulain Ferencet. Ulain azonban november 6-án sógorával nagyon udvarias hangon tartott levelet küldött a vizsgálóbíróhoz, akinek a következőket írta:

„Bármennyire röstellem is, hogy másodszor is igénybe kell vennem szívességet és jóakarát, mégis kénytelen vagyok vele, mert egy váratlanul közebejött körülmény hatása alatt a mai napon el kell utaznom, úgy hogy a csütörtöki terminust képtelen vagyok betartani. Nagyon kérem, hívja el nekem, semmi szándékosság nincs a késlekedésben és hogy nekem a legkellőmellenőbb ez az állapot. Hiszen nem is volna értelme annak, hogy tártakozzam. Visszaérkezésem után 24 órán belül a beadványt elkészítem és benyújtom. Azt hiszem pénteken, de legkésőbb szombaton itthon vagyok. — Dr. Ulain, s. k.”

Ez a levél főként azért érdekes, mert az elutazást, amelyet a vizsgálóbírónak így bejelent, Münchenig tervezte, de csak Hegyeshalomig jutott, ahol a detektívek föltartóztatták. Dr. Medvés-Medico vizsgálóbíró egyből néhány napig vár, hogy milyen sorsa lesz Ulain Ferencnek és ha továbbra is fogságban marad, akkor a rágalmazási bünpörben fölkeresi őt a fogházban és ott hallgatja ki a hírhedt ingyenrészvénypörben minderről, amit Ulain a nemzetgyűlés nyílt színe előtt elmondani nem akart.

Emeletes beköltözhető villám
Keletől 30 percre, villamosmegállónál, teljes beköltözhetővel **90 millióért eladom.**
Emeleten két nagy szobás lakás, emelet fölött csodás, nagy manzárd szobák, földszinten 8 nyílásos, vasgödnyös tűzhelyeség, ugyanilyen souberrainnel, két 4. sodronykerítéssel, gyümölcsösök, saját vízvezetékkel. Modern, adómentes, 6 éves, kiténő karban levő masszív épület. Bővebbet dr. Rosenbergről ügyvéd, Rákóczi-ut 70. szám. Telefon.

Női, uri és gyermek- FEHÉRNEMŰEK
Székely Jenőnél
IV. Kammermayer Károly utca 2. szám. (Széchy-ter sarok) 877

Magyar-Olasz Bank Rt.
elfogad
valorizált betéteket
6-9-12 havi lejáratu pénztárjegyekre **buzaértékben**
A kamat is buzaértékben kerül kifizetésre Mezőgazdasági bitek buzaértékben
Részletes tájékoztatást nyújt a bank központja: **Budapest, Nádor-utca 16,** valamint az összes budapesti és vidéki fiókok

PERL ARUHAZ
VII, Thököly-ut 9

Karácsonyi vásár
leszállított árak mellett!

Velourkelme, tiszta gyapjú	55.900
Ia kazánkelme, tiszta gyapjú	32.900
Csikos és kockás kelme	19.770
Férfi öltönykelmek, 140 cm. széles	48.750
Japán selyem, minden színben, 85 cm. sz.	29.500
Horgolt trikóselyem, 150 cm. széles	44.250
Ruhabársony, minden színben	29.780
Szatén kabátbélés, virágos	71.980
Flanell, kreton és mosódelőn	8.260
Flanell, gyönyörű mintákban	12.390
Vászon és sifon, igen jó minőség	7.670
Törliköző, konyhatörli	6.490
Férfi rayeing, két külön gallérral	29.500
Férfi alsó trikóing vagy nadrág	20.650
Nyakkendő, selyem és horgolt	5.200
Női nappali ingek himzett v. aszur	74.160
Női kötött gyapjusal	8.800
Női harisnya, fekete, szürke és barna	8.850
Női trikó és kötött keztyü	8.800

Maradékok rendkívül olcsó árban!

VASÁRNAPI SPORT

A havazás miatt az összes futballmérkőzések elmaradtak

Az egyesületek milliós károkat szenvedtek. — December 16-ig még három fordulót kell lejátszani

(A Reggel tudósítójától.) A szombaton reggel megeredt havazás, amely egész napon át tartott, az összes futballpályákat olyan magas hóréteggel borította, hogy azoknak a letakarítását némely helyen még sem kísérelték. Az úgynevezett „nagy pályákon” szombat estétől kezdődően megfeszített erővel dolgoztak, hogy használhatókká tegyék, de vasárnap délig — amikor a mérkőzések kezdődtek volna — a legtöbb helyen a küzdőtereknek csak a felét tudták szabadrá tenni.

A váratlanul jött hóvihar, amely minden futball-egyesületnek kellemetlen és káros meglepetést okozott, legnagyobb mértékben az MTK-t, a bajnokesapatot, sújtotta. Szombaton este 8 órakor 10 munkást rendelt ki a vezetőség a pályára, hogy a havat eltakarítsák. Ezek éjfélkor abbahagyták a munkát, mert újra havazni kezdett. Reggel azután a 10 emberhez 15 kutacs csatlakozott a közeli Andrassy-laktanyából, de a legszorgosabb munkával sem tudták kellő időre szabadrá tenni a pályát... Az MTK turatervét azonban nem zavarja az elmaradt mérkőzés, mert december 16-ig még lejátszhatják a kiírt három bajnoki meccsel. Így december 22-én kiállhatnak Zürichben a Yung Felows ellen; 25-én és 26-án Strassburgban játszanak, majd január 5-én és 6-án Barcelonában, az FC Barcelona ellen küzdenek. A két utóbbi tulajdonképpen revánsmérkőzés lesz az egy év előtti két eldöntetlen küzdelemért.

Amikor a mérkőzések ideje elérkezett, ráléptek a pályákra a kiküldött szövetségi bírák,

akik mindenütt alkalmatlannak ítélték a pályákat a küzdelemre és így

az összes bajnoki mérkőzések elmaradtak s az egyesületek milliós károkat szenvedtek

részben az elmaradt bevételek, részben pedig a fölmerült és hiábavaló költségek miatt. A vasárnap megjelent lapok legnagyobb része aggódott az esetleg elmaradó meccsek miatt és azt írták, hogy ezért a télre áthelyezett „tavaszi” mérkőzések sorrendjében nagy zavarok lesznek és az esetleges tura-tervek is halomra fognak dőlni. Erre vonatkozóan munkatársunknak Kenyeres Árpád, az MLSz főtitkára, a következőket mondotta:

— A most elmaradt mérkőzések semmi zavart nem okoznak, mert tanácsi határozat szerint

az előre hozott mérkőzések december 16-ig játszandók le.

Addig három vasárnap van és minősége három forduló-ról van szó, ami — a legnagyobb könnyedséggel lebonyolítható —, ha csak újabb erős havazás nem lesz. Ebben az esetben az egyesületi intézők kénytelenek lesznek alkalmas hétköznapokon lejátszani a bajnoki mérkőzéseket.

Külföldi eredmények. Bécs: Amateure—Sparta (Prag) 1:1 (0:1). 20.000 néző. Az amatőrök a mérkőzés alatt általában fölényben voltak. Rapid—Slovan 6:4. Sport-club—Admira 1:1. Simmering—Wacker 5:1. WAF—Ostmark 2:0. — Prága: Slavia—Hakoah 4:2.

Elfajult a cirkuszi boxverseny

Fel ház előtt, jóval a kitűzött időn túl, kezdődtek meg a boxmérkőzések. A nap utolsó számának hirdetett „szenzációját”, a Máté—Csája-meccset előre kellett hozni, mert az „első szám” a pongyával le nem takart dobogón vonakodott mérkőzni.

I. A ringben Csája jelenik meg elsőnek, pár perc múlva Máté is beugrik — s a geag megszólal. Bíró: Erdős Sándor, 15 menet, 6 unciás keztyűk, puha bandázs. Csája már az első menetben két enyhe szabálytalanságot követ el, amiért a bíró megint. Csája sértődötten elhagyja a ringet. A második menetben cláncból tarkón vágja Mátét, a közönség vehemens „pfuj”-ban tör ki. Csája újra ingerülten kimegy a ringből. A bíró Mátét győztesnek hirdeti ki. Mindkét versenyző protestál. Máté a küzdelem folytatni akarja, a közönség is elégedetlen a megoldással. A küzdelem újra kezdődik — Gerhárd Lajos vezetése mellett. Gerhárd néhány szóval mérsékelte inti a közönséget. Az ellenfelek hihetetlen tüzzel törnek egymásra. Máté egy balkezes lengőütése telibe találja Csáját, aki újra szabálytalan ütésekkel operál és a közönség ismételt „pfuj” kiáltására harmadszor is elhagyja a ringet. A bíró Máté Károlyt győztesnek jelenti ki.

II. Rózsa Mihály—Horváth József; 15 menet, 4 unciás keztyűk, kemény bandázs. Bíró: Erdős Sándor. Változatos, érdekes és szerfölött gyorsiramu mérkőzés volt. A hatodik menetre is áll ez. Am a hetedik roundban már csapkodnak az ellenfelek s a szabálytalan ütésekkel sem fukarkodnak, amire a bíró Horváth Józsefet mélyültés miatt diszkvalifikálja s Rózsa Mihályt hirdeti ki győztesnek.

III. Az este „elátkozott”-nak látszik s most már a harmadik pár: Rózsa Jenő—Gulfreund-mérkőzés reális lefolyásában sem bízik a közönség. Es méltán, mert Gulfreund már a második menetben egyszerűen lefekszik és kislámoltatja magát.

Összegezve a látottakat, elmondhatjuk, hogy Mátéban nem esalódtunk; Csája határozott tehetség, azonban még alapos iskolára van szüksége. Rózsa Mihály erejével és okos taktikájával imponált, Horváth József nem használta ki a tudását — a támadásban. Rózsa Jenő a régi, Gulfreundról már megmondtuk a véleményünket.

Kultsár István (MAFC) győzött Csillaghegyen a 10 km-es országúti versenyben 34 p. 16 mp. alatt. Király Pál nem indult.

Magyar-osztrák hokkimérkőzés

(A Reggel tudósítójától.) Bár az összes futballmérkőzések elmaradtak vasárnap a pályák használhatatlansága miatt, a régi lövésnyitáson mégis lejajlott a bécsiek s a budapestiek hokkiversenye. Az ellenfeleket: a Magyar Hockey Club-nak és a Wiener Lehrerverein-nak szombaton is mérkőzniök kellett volna, de ez a mérkőzés elmaradt a hóvihar miatt s csak arra szorítkoztak, hogy vasárnapra szabadrá válják a pálya, ami meg is történt. A mérkőzési szép játék után a magyarok nyerték meg 3:1 arányban. A MHC csapata nagy fölényben volt s az osztrákok csak az egy-beck rendszer alkalmazásával tudták a súlyosabb vereséget elkerülni.

HÓCIPÓ KERTÉSZ II.
Andrassy-ut 36. szám. Telefon: 32-20

Hunyadi János
természetes keserűvíz 728
a világ orvosi tekintélyei által ajánlva

Dénes és Friedmann Rt.
autókülönlegességei

THERMOID

amerikai fék és kupplungbetét
Beépítés speciális üzemünkben

VI, Dessewffy-utca 29. Telefon 89-86

TÜSKÉSDRÓT

fekete sodronyból, kétszer 2000 korona kátrányozva, alkalmi vétel különként

„Tüzes” szobakályhák
ágybetétek, lábtörők

sodronyfonatból és abroncsvasból készítve a leg-
olesőbb áron, kiváló Haidekker Sándor
minőségben kaphatók
sodronykerítésgyárában, Budapest, Üllői-ut 48/22

Schön és Lustig

cipő Elegáns

Tartós

Deák Ferenc-u.

8

Olcsó

FÉRFI FEHÉRNEMŰ SZALON
PYJAMA

és fehérneműek hozott anyagból is méret
szerint. Károly-körút 2. Telefon: 178-89

VERKÓ CIPŐK
MÚZEUM-KÖRÚT 33.
(A MÚZEUMMAL SZEMBEN)

Estélyi reklám cipőkülönlegességeink

Női lakk, kivágott K 98.000 — Női lakk, kétpántos K 105.000
Gumitalpas barna bagarina, magas, elsőrangú kivitel K 167.000

Kérjük a címre ígve!

TABARIN

VII, Rákóczi-ut 63. Telefon: J. 21-16

A szenzációs novemberi műsor

Pártos Gusztáv

Prof. Hox & Ernea Lenclos

Champion de dansa

6 Raffi Girls

Marga Iris

Dody Farra

Oly Marvelli

Van de Weide & Comp.

5 Carras 5

gladiátorjátékosok

2 Madry Awcew

orosz táncosok

Steiner Simi művészenekara

Kezdeté pont 10 órakor

Elsőrendű meleg konyha

„Fortuna” Ingatlanforgalmi Vállalat

az Országos Földbirtokrendező Bíróság engedél-
ével

Budapest VI, Teréz-körút 21. 27. Telefon: 7-36.

Nagyszámú birtokveteli és eladási megbízás. Földbirtok-
budapesti és vidéki házak, villák és telkek közvetítése. Jól
bevált lakásközvetítés, finanszírozás stb. Mindennemű ingat-
lanügyben szolid, gyors és kívánatra diszkrét lebonyolítás.

Felölös szerkesztő és kiadó: Lázár Miklós.

Kiadja a Reggel Lapkiadó Rt.

„Világosság”-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII, Conti-u. 4.

Műszaki igazgató: Deutsch D.

XYLOS-BUTOROK

Hamisfogat 5000 K-ig. Ékszer- és briliánsbeváltás

különleges hálószobák, leány szo-
bák, gyermekszobák, gyermek-
ágyak, rugalmas ágybetétek.

bárkinél drágábban. Ezüst- és
aranypénzek, tárgyak vétele

Hazai Fatermelő Rt. gyártmányai
794 Kizárólag a gyári ierakban!
Tisza Kálmán-tér 3

Telefon: József 52-04

Schober, IV, Királyi Pál-utca 9.